

XXI. ÉVFOLYAM 1-2. SZÁM

JÓ VADÁSZTATOT!

Az OMVK Fővárosi és Pest vármegyei Területi Szervezetének lapja

Hírlevél

- Vadászjegy-érvényesítés
- Jogszabály változások
- Pénzügyi beszámoló
- Kopjafa emléknap
- Vadásznapok
- Vadászknológia
- Szalonka Monitoring
- Vakond
- Őzmentés
- Trófeaszemlék
- Inváziós csípőszúnyogok
- Búcsúzunk

Mottó:

*Sose fordítsd vadászfegyvered csővét
olyasmí felé, amit nem akarsz eltalálni!*

A VADÁSZJEGYEK ÉRVÉNYESÍTÉSE PEST VÁRMEGYÉBEN

Az Országos Magyar Vadászkamara Fővárosi és Pest vármegyei Területi Szervezete a vadászjegyek 2024/2025-ös vadászati idényre történő érvényesítése kapcsán az alábbi tájékoztatást adja:

Csoportos érvényesítésre – az eddigi gyakorlatnak megfelelően – továbbra is előre kijelölt időpontot biztosítunk a vadászatra jogosultak (vadásztársaságok, erdőgazdaságok) részére, amelyről az időpont megjelölésével, elektronikus úton küldött levélben értesítjük az érdekelteket.

Ha vadásztársunk megbíz azzal, hogy részére is érvényesítsük a vadászjegyet és nem kívánja átadni kártyaalapú vadászjegyet, akkor meghatalmazást kérünk a részéről arra, hogy a meghatalmazott eljárhat a nevében az érvényesítéssel kapcsolatban. A kártya átadását meghatalmazásnak tekintjük – ez esetben nincs szükség külön okiratra.

Az egyénileg történő érvényesítést 2024. január 8-ától (hétfő) kezdjük meg az irodában:

Cím: 1051 Budapest, Nádor utca 34. (bejárat a Garibaldi utcából)

2023. december 21-től 2024. január 7-ig az iroda zárva lesz.

(Január első hetében ügyeletet tartunk a vadászati engedélyek elbírálása, jóváhagyása végett.)

2024. január 8-tól és február folyamán minden munkanapon:

hétfőtől csütörtökig 8:30-tól 12:00-ig, 12:30-tól 16:00 óráig
pénteken: 8:30-tól 12:00 óráig várjuk a vadászokat.

Napközben 12:00–12:30 között az ügyfelteret és az irodát fertőtlenítyük, ezért ekkor az ügyélfogadás szünetelni fog!

Az érvényesítés díjai:

- vadászjegy 25.000 forint
- kamarai tagdíj 4.000 forint,
- biztosítás (felelősség és baleseti) egységesen 3.000 forint
- a 70 év feletti, illetve a 70. életévüket 2024-ben betöltő vadásztársaink tagdíjmentességet élveznek

Fizetni bankkártyával is lehet.

A vadászjegyek érvényesítésével kapcsolatos minden információ az itt található QR-kód segítségével az OMVK honlapján is elérhető.

Az OMVK a 2024. évi Vadászévkönyvet csak digitális formában bocsátja sportvadász tagjaink rendelkezésére.

Jelentős változások a vadászatot, vadgazdálkodást érintő jogszabályokban

Az idei évben mind a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló törvényt (Vtv.), mind az annak végrehajtására kiadott FVM-rendeletet (Vhr.) illetően jelentős változásokról értesülhettünk. Hírlevelünk kézhezvételének időpontjáig vadásztársaink már több helyről kaphattak információt a módosításokról, ezért az alábbiakban csupán néhány, mindannyiunk számára kiemelten fontos tudnivalót emelnénk ki, illetve adnánk meg az OMVK központi honlapján történő eléréséhez szükséges linket, ahol még több részletszabály olvasható.

A <https://omvk.hu/bir/osszefoglalo-vadaszati-jogszabalyvaltozasok> című oldalon letölthető formában rendelkezésre áll a hatályos Vtv. és a Vhr. egységes szerkezetben, a változások kiemelésével. Ugyanitt a Magyar Közlöny módosító jogszabályokat kihirdető számai is elérhetők.

A Nimród 2023. novemberi száma 38–41. oldalán az Agrárminisztérium Vadgazdálkodási Főosztályának vezetője, Kovács Ferenc írt összefoglalót „Közérthetően a jogszabályok változásáról” címmel.

Eszközök

A vaddisznó, a róka, a nyestkutya és a mosómedve éjszakai vadászatához a fegyverlámpa is használható. A borz és az aranysakál esetében ehhez a vadászati hatóság engedélye is szükséges, amelyet a vadászatra jogosult kérhet meg a vadászterületére vonatkozóan.

A fent említett hat vadfaj esetében használhatóak az éjszakai lövésre alkalmas célzóeszközök, de ez csak a vadászatra jogosult kérelmére kiadott vadászati hatósági engedély birtokában lehetséges, amelyet e fajok állományának hatékony szabályozása vagy állategészségügyi indok szükségessége esetén adhatnak ki. A hivatásos vadász esetében a jogosultnak csak a borzra és az

aranysakálra vonatkozóan kell az ilyen eszközökkel történő elejtéshez külön engedélyt kérnie (a sportvadászok esetében mind a hat fajnál kell az engedély).

A róka és – külön vadászati hatósági engedéllyel – az aranysakál állományszabályozásához **elektronikus akusztikai eszköz is használható.**

A **hangtompító** 2023. november 1-jétől, a **vadászlőfegyver jogszerű használata során engedélyezett.**

Az „ifjúsági vadászat”

2023. november 1-jét követően, 18 helyett már 16 éves kortól le lehet tenni a vadászvizsgát, majd vadászjegyet is válthat az illető. A nagykorúság elérése előtt „érvényes vadászjeggyel és a fegyvertartáshoz szükséges érvényes egészségi alkalmasságot tanúsító igazolással rendelkező, de a tizennyolcadik életévét be nem töltött személy egyéni vadászatot úgy folytathat, ha részére e célra a legalább öt éve érvényes vadászjeggyel és vadászlőfegyver-tartási engedéllyel rendelkező, a vadászterületen vele együtt tartózkodó személy a sörétes vagy legfeljebb 0.22 kaliberű golyós vadászlőfegyverét engedi át, és a vadászat teljes időtartama alatt a közvetlen felügyeletét és kíséretét biztosítja.”

Az ifjúsági vadászatához kapcsolódóan: szintén november 1-jétől a vadászlőfegyver átengedhető a lőtéren a vadászvizsgára felkészítő tanfolyam elvégzéséről igazolással rendelkező, 15. életévét betöltött személynek.

Ugyancsak november 1-jétől – a nemzetegyesítés jegyében – azok a magyar állampolgárok is letehetik a vadászvizsgát a tanfolyam elvégzését követően, majd válthatnak vadászjegyet, akiknek lakóhelye nem Magyarországon van. E személyek a vizsgát és a vadászjegyváltást is a vadászkamara fővárosi és Pest vármegyei területi szervezeténél intézhetik.

Vadelütés

A vad-gépjármű ütközéssel kapcsolatban a jogalkotó két alábbi, fontos megállapítása emelendő ki.

A vad által okozott kár (nem vadkár!) esetében nem róható fel a vadászatra jogosultnak, és nem tekinthető a tevékenysége során felmerülő rendellenességnek, ha a vad az életmódja, természetes viselkedése miatt jelenik meg közúton vagy lakott területen. **A jogosult felelőssége csak akkor merülhet fel, ha a vad megjelenése összefügg a tevékenységével.**

A közút, illetve annak fel- és lehajtója által határolt, valamint a kerítéssel védett közút esetében az úttest és a kerítés közötti terület nem minősül vadászterületnek. **A vadvédelmi kerítéssel szegélyezett gyorsforgalmi utakat úgy kell üzemeltetni, hogy arra a vad ne jusson fel.** Ezzel talán megszűnik az a bírósági gyakorlat, amely a gyorsforgalmi utakon bekövetkezett vad-gépjármű ütközések esetén sokszor a vadászatra jogosultat marasztalta el.

A Polgári Törvénykönyv (Ptk.) vonatkozó szabályai: 6:539. § „Veszélyes üzemek találkozása és az üzembentartók egymás közötti viszonya közös károkozásnál két veszélyes üzem találkozására” **nem változtak**, ha nincs felróhatóság, úgy mind-egyik fél viseli a saját kárát.

A vadászat rendje, adminisztrációja

Több nagyvad faj esetében módosultak a vadászati idények. A változások az OMVK központi honlapján megtekinthetők: <https://omvk.hu/oldal/vadaszati-idenyek>.

Megszűnt a vaddisznóhajtás és a terelővadászat fogalma, ezeket a társas nagyvad vadászat váltotta.

Társas nagyvad vadászon az eddig hajtásban és terelésen lőhető fajokon és korcsoportokon túl elejthető az első agancsú gím- és dámbika, valamint a szikaszarvastehén, üdő és borjú.

2024. március 1-jétől az egyéni beírókönyv változik, a vadászat kezdetét és végét aláírással kell ellátni.

Bármely, a vadászon történt eseményt a naplóba haladéktalanul, de legkésőbb 6 órán belül be kell majd jegyezni és aláírással kell majd hitelesíteni.

Második aláírásra csak esemény esetén lesz szükség; ha nincs esemény, nem kell majd visszamenni a beírókönyvhöz.

Az új beírókönyvek már beszerezhetők, de 2024. március 1-je előtt kérünk minden jogosultat, hogy a könyv átvételekor jelezze, hogy már az újat vagy még a régit kéri!

A külföldiek vadászati engedélyeit a vadász-kamara kizárólag elektronikus formában adja ki. Erről az OMVK központi honlapján, a <https://omvk.hu/bir/a-vadaszati-engedelyek-uj-kiallitasi-rendje> oldalon olvasható részletes tájékoztatás.

A vadászati engedélyek az ország összes vadászterületére érvényesek, kiállításukhoz nem kell vadászatra jogosultat feltüntetni.

Vadgazdálkodás, a vadászati hatóság feladatai

A hatóság a gím- és dámszarvas esetében külön elektronikus adatszolgáltatást is előírhat haladéktalanul az elejtést követően, és digitális fotókat kérhet be. A részleteken az Agrárminisztérium dolgozik, egyeztetve a vadászati érdekképviseletekkel.

Az éves terv jóváhagyásáig külön engedély nélkül hasznosíthatók a gím, a dám fiatal himiváru egyedei, valamint a tarvad, a vaddisznó és a muflonkos. Ezek elejtését az adott vadászati év hasznosításába kell beleszámítani. A fiatal korosztályú gím- és dámbikák, valamint őzbakok terven felül, külön engedély nélkül elejthetők.

A vadászjegy egy évnél hosszabb időtartamra történő bevonása esetén nemcsak annak kell újra letenni a vadászvizsgát, akitől a hatóság vonta vissza a vadászjegyet, hanem annak is, akinek a vadász-kamara érvénytelenítette azt. (Például etikai vétség és a kamarából való, ebből következő kizárás esetén.)

A Vhr. 20. számú mellékletében több esetben jelentősen nőtt a vadgazdálkodási érték. Az őz esetében csak a gidáé maradt változatlan, a különböző kategóriájú bakok és a suta esetén nőtt. (A bakoknál ugyanakkor a súlykategóriáknál nőtt a trófeatómeg is). A mezei nyúl értéke 20 helyett 50, a fácánkakasé 10 helyett 25, a tyúké 20 helyett 50, a nyári és a vetési lúdé, valamint a nagy liliké 20 helyett 50, a tőkés réce és a szárcsa 10 helyett 25, míg a hullott agancs kilogrammja 5 helyett 10 ezer forintra nőtt.

Trófeabírálat

Az Országos Trófeabíráló Testület (OTT) a CIC trófeabírálati képleteinek figyelembevételével egységes, kötelezően alkalmazandó trófeabírálati útmutatót állít össze, mely az AM honlapján fog megjelenni.

Az elejtett nagyvad koponyáját – a vaddisznó kivételével – teljes nagykoponyával vagy kiskoponyával és a hozzá illő levágott résszel együtt kell bemutatni.

Az első agancsú gím, dám és őz trófeájának bírálata ingyenes. A trófeabírálati díj november 16-ától egységesen 4000 Ft, a korábbi 2500 Ft és 5000 Ft helyett. (Erről a 63/2012. [VII. 2.] VM-rendelet módosítása szól.)

Szintén november 16-ától a trófeabírálati eljárásban hozott döntés elleni fellebbezés igazgatás-szolgáltatási díja 10 000 Ft.

Szakszerűtlen elejtés esetén a trófea nem csak érmet, de oklevelet sem kap.

Szakszerűtlen vadgazdálkodás (elejtések) esetén a hatóság figyelmezteti a jogosultat. Ha az nem tartja be a leírtakat, és ugyanabban a vadászati évben abból a fajból, amely miatt figyelmeztetést kapott, ismét szakszerűtlenül ejt el egyedet, a hatóság a trófeás vad elejtésétől eltiltja a vadgazdálkodót.

Vadászati gyakorlat

A vizes élőhelyeken és azok védősávjában az ólomsörét használatának teljes tilalma érvényes

Hangtompító (Lehotay Zoltán rajza)

az EU-s jogszabályváltozások miatt. Az érintett területek felsorolását a Vhr. 5. számú mellékletnek III. része tartalmazza.

A vadászatra jogosult nem a vadászterület jellegének, hanem a vadászati módnak megfelelő vadász-kutyáról kell, hogy gondoskodjék a vadászat alkalmával.

A vadhúsvizsgálattal és értékesítéssel kapcsolatos szabályok

Felhívjuk a vadászatra jogosultak figyelmét arra, hogy „az elejtett vad kezelésének és értékesítésének élelmiszer-higiéniai feltételeiről” szóló 43/2011. (V. 26.) VM-rendelet hatályát veszítette és helyébe a „kis mennyiségű, helyi és marginális élelmiszer-előállítás és -értékesítés higiéniai feltételeiről” szóló 60/2023. (XI. 15.) AM-rendelet előírásai léptek hatályba (Magyar Közlöny 161/2023. (XI. 15.)).

A jogalkotó az új rendelettel többek között a vadhús helyben történő feldolgozásának és értékesítésének lehetőségét kívánja elősegíteni az e tevékenység végzéséhez szükséges szabályok leírásával (pl. mobil vadfeldolgozó létesítmény üzemeltetése), ami nemcsak a bevételek szempontjából lehet előnyös, hanem a vadászok és a lakosság közötti kapcsolat építése, javítása oldaláról is.

Földvári Attila
Pető Zoltán

BESZÁMOLÓ AZ ORSZÁGOS MAGYAR VADÁSZKAMARA FŐVÁROSI ÉS PEST VÁRMEGYEI TERÜLET SZERVEZETÉNEK 2022. ÉVI GAZDÁLKODÁSÁRÓL

Bevezető

Az Országos Magyar Vadászkamara fővárosi és Pest vármegyei területi szervezetének 2022. évre tervezett költségvetése az előző évek gyakorlatának megfelelően pénzforgalmi szemléletben készült.

A 2022-es évi költségvetési terv előirányzatát, hasonlóan a 2021-es évihez, nagyban meghatározta az előző években és még napjainkban is jelen lévő pandémia és annak utóhatása, valamint a világpolitikai helyzet és a 2022. február hónapban kitört orosz–ukrán háború globális hatása.

Kivülállók számára a területi szervezet élete a 2022-es évben talán „csendesebbnek” tűnik, mint a 2021-es év (pl. országos vadásznapi, választások stb.). Az esetleges „külső látszat” ellenére a kamarai mindennapok tevékeny elfoglaltsággal, eseménydúsán teltek.

A 2022-es évi működésünk során (is) természetesen mindig a költségtakarékos, észszerű gazdálkodást szem előtt tartva igyekezett a szervezet a napi feladatokat ellátni, az alapszabályban rögzítetteknek megfelelően.

I. Bevétel

A 2022-es évben befolyt bevétel összességében tervszinten alakult.

2022 évre tervezett összes bevétel:

138 201 E Ft

2022-es évben realizálódott összes bevétel:

143 005 E Ft

Utóbbi, 4804 E Ft-tal (103%) haladja meg a 2022-es évre tervezett összes bevételt. Ennek egyik oka, hogy tervezéskor még nem volt ismert az OMVK által kiírt Hivatásos Vadász Eszközbeszerzés Program.

Vadászjegyet váltott/érvényesített 12 461 vadász (a tervezett 12 500 taggal szemben), akik közül 10 536 fő a 70 év alatti életkorú. A vadászjegyből befolyt bevétel terv szinten alakult, azaz 62 523 E Ft.

A külföldiek vadászati engedélyének kiváltásából keletkező bevétel 79%-ban, azaz 5496 E Ft-ban valósult meg. A terv 2000 db havi (30 napos) engedély kiadására szolt, melyből 1512 db havi engedély valósult meg (76%). Ezzel szemben a több hónapos vadászati engedélyekre az igény meghaladta a várakozást (121%).

A vadászvizsga iránt továbbra is folyamatosan nagy az érdeklődés. Ezt mutatja mind a vizsgakon való résztvevők száma – 809 fő (142 %) –, mind a befizetett vizsgadíjból származó bevétel: 15 148 E Ft (150%). A %-os eltérés oka a vizsgadíjak összegének változása. (A vadászvizsgára vonatkozó (19/202. (VII.29.) AM-rendelet 2022. augusztus 1-jétől változott, ami többek között magában foglalja a vizsgadíjak 20 000 Ft-ról 25 000 Ft-ra történő emelését is.) A jelentkezők „vizsgaigényének” nehéz eleget tenni az erre vonatkozó, jelenleg érvényes törvényi szabályozás mellett, mely 20 főben maximalizálja egy-egy vizsganap létszámát.

Az igazgatási szolgáltatási díjak bevétele (190 E Ft) azt mutatja, hogy 21 fő „vesztette el” a vadászjegyet a 2022-es évben. A vadászjegy pótlásának díja (is) év közben változott 5000 Ft-ról 10 000 Ft-ra.

Biztosítási jutalék a vadászjegyek érvényesítésekor a Groupama Biztosító Zrt. által ajánlott vadászbiztosítási szolgáltatás megvásárlásakor keletkezik.

A tagdíjból származó bevétel is tervszinten alakult. A tervezett 43 200 E Ft-tal szemben 43 148 E Ft a bevétel.

Fotó: Fülöp Bálint

A beérkező támogatások között az alábbi pályázatok összegei szerepelnek:

- a Budapest Főváros XIII. kerületi önkormányzatánál elnyert pályázatra (kerületen belüli tagóvodákban állatvédelmi szemléletformáló programokra) kifizetett/megvalósult összeg szerepel 500 e Ft értékben. Fenti feladathoz közel egy-egy óras solymász- és állatbemutató előadások szervezésével, megtartásával vett részt szervezetünk 10 db tagóvoda közel 700 óvodásának környezetismereti nevelésében.
- Az OMVK Központ évközben meghirdette a Hivatásos Vadászok Eszközbeszerzési Programot (2022). Erre a kiírásra szervezetünkhöz 60 társaságtól érkezett pályázat 17 119 E Ft értékben. Ebből a 2022-es évben el-/leszámolt 17 vadásztársaság 4775 E Ft értékben.

A költségvetési terv készítésekor még nem volt ismert az OMVK fenti programja. Így a támoga-

tások összege 186%-os változást mutat a tervhez képest.

A kamara életében sajnos negatív, nem várt (nem tervezett) események is történtek. A budapesti iroda „2022-es évi nagy beázása” több napig tartott. A felső szomszédnál egy főnyomócső „adta meg magát”. Mire a hibát, a csőtörést elhárították, a hátsó mellékhelyiség teljesen be-, illetve elázott. Az ingatlanban keletkezett károk helyreállítását a társasház (elég gyorsan) rendezte. Az ingóságokban keletkezett károkra a biztosító 180 e Ft-ot fizetett, mely összeg szerepel az egyéb bevételek közt.

II. Kiadások

2022 évre tervezett összes kiadás:

136 277 E Ft

2022-es évben realizálódott összes kiadás:

174 679 E Ft

Utóbbi 38 402 E Ft-tal haladja meg a 2022-es évre tervezett összes kiadást (128%).

A jelentős eltérés oka – talán már mindenki előtt ismert tény –, hogy az OMVK Központjától a 2020-as évben a gödöllői ingatlanban tervezett ifjúságnevelő központ megvalósítására/felújítására kapott 40 000 E Ft-os támogatást – megvalósítás hiányában – vissza kellett fizetni a területi szervezetünknek. Ezzel a „kiadással” nem terveztünk! Ez a kiadás nem szerepel az elfogadott 2022. évi költségvetési tervben.

A 40 000 E Ft visszafizetés nélkül a kiadások összege a tervezett szint alatt maradt volna, 134 679 E Ft-on, megtakarítva 1598 E Ft-ot.

Az *anyagjellegű költségek* rovata összességében 5249 E Ft megtakarítást mutat a tervhez képest.

Ezen belül a jelentősebb eltéréseket mutató sorok:

- **anyagköltség:** óvatos tervezés vonzata cca. 1.293 E Ft (41%);
- **támogatások:** a költségvetési terv készítésekor már ismert volt a Kiemelt Kamarai Programra beadott pályázatok elutasítása. A tervben a pályázatok teljes összegét beállították. A vezetőségi döntés/határozat a pályázott támogatások 50%-os részének kifizetésére (saját forrás terhére) később született. A „megtakarítás” ezen a soron: 2100 E Ft.

A 2022-es évben a Hivatásos Vadászok Eszközbeszerzési Programban leadott/leszámlolt 17 db pályázat összege: 4775 E Ft. Ez az **egyéb ráfordítások** között szerepel.

Kiadványok, rendezvények: a hírlevél tervezett tavaszi és őszi megjelenéséből csak az őszi hírlevél kiadása valósult meg (eltérés cca. 4750 E Ft).

Személyi jellegű költségek alatt a bérköltség (25%-os emelés), a tiszteletdíjak (34%-os emelés), valamint az egyéb személyi jellegű kifizetések összege a tervezett szinten alakult.

A tervben nem szerepelt, de évközi vezetőségi döntés mellett kifizetésre került:

- jóléti költségek (munkaruha, tárgyjutalom) finanszírozása, 379 E Ft értékben;
- a hivatásosvadász-verseny „dobogósa” pénzbeli díjazásban, bruttó 353 E Ft-ban részesültek.

A gödöllői ingatlan műemlék jellegű épület. Számviteli előírások szerint terv szerinti érték-

csökkenés ezen ingatlanokra nem számolható el. Az ingatlanra korábban elszámolt **értécsökkenést** helyesbítettük/korrigáltuk (1210 E Ft).

Összegezve elmondható, hogy a szervezet teljesítette a meghatározott feladatait.

Az OMVK területi szervezetének 2022-es évi eredménye: mínusz 31 674 E Ft, melyre jelentős hatást gyakorolt az OMVK Központ részére visszafizetett 40 000 E Ft összegű támogatás.

(A támogatás visszafizetése nélkül az eredmény 8326 E Ft-ban realizálódhatott volna.)

III. Finanszírozás

Pénzeszközök:

Nyitó 2022. január 1-jén: 106 277 E Ft

Záró 2022. december 31-én: 30 160 E Ft

A pénzeszközök állományát befolyásolta többek között:

1. Év végén a szabad pénzeszközök egy része, 59 997 203 Ft áthelyezésre került egy, a Magyar Államkincstárnál vezetett számlára, melyből 3 hónapos futamidejű Diszkont Kincstárjegyet (D230322) vásároltunk 59 993 514 Ft nettó árfolyamon. A DKJ 2023. 03. 22-én került kifizetésre 61 580 000 Ft névértéken. (A DKJ 2022-es évre számolt hozama: 74 658 Ft.)
2. A Hivatásos Vadász Eszközbeszerzési Programra a Központ átutalt 17 119 E Ft-ot. Ebből a 2022-es évben kifizetésre került 4775 E Ft támogatás. (A program 2023. február 28-án záródott.)

A Hivatásos Vadász Eszközbeszerzési Program (2022) számokban:

- Megkötött támogatási szerződés: 60 db
- Elnyert támogatás: 17 119 282 Ft
- Leadott/elszámlolt/utalványozott pályázatok össz.: 58 db

Ebből a 2022-es évben kifizetett pályázat: 17 db

- Kifizetett/kiutalt támogatás összesen: 16 218 794 Ft

Ebből 2022-es évben kifizetett pályázat 4775 E Ft

OMVK részére visszautalt összeg (2023): 900 488 Ft

Országos Magyar Vadászkamara Fővárosi és Pest vármegyei Területi Szervezete			
Az egyszerűsített éves beszámoló mérlege (Adatok ezer forintban)			
	Előző év	Előző év helyesbítése	Tárgyév
ESZKÖZÖK (AKTÍVÁK)			
A. Befektetett eszközök	79 130		134 908
I. Immateriális javak			
II. Tárgyi eszközök	79 130		74 915
III. Befektetett pénzügyi eszközök			59 993
B. Forgóeszközök	108 692		31 014
I. Készletek			
II. Követelések	2 415		854
III. Értékpapírok (lekötött betét)			
IV. Pénzeszközök	106 277		30 160
C. Aktív időbeli elhatárolások	49		460
Eszközök összesen	187 871		166 382
FORRÁSOK (PASSZÍVÁK)			
D. Saját tőke	173 796		142 122
I. Induló tőke			
II. Tőkeváltozás/eredmény	154 638		173 796
III. Lekötött tartalék			
IV. Értékelési tartalék			
V. Tárgyévi eredmény alaptevékenységből (közhasznú tevékenységből)	19 158		-31 674
VI. Tárgyévi eredmény vállalkozási tevékenységből			
E. Céltartalék			
F. Kötelezettségek	14 075		24 260
I. Hátrasorolt kötelezettségek			
II. Hosszú lejáratú kötelezettségek			
III. Rövid lejáratú kötelezettségek	14 075		24 260
G. Passzív időbeli elhatárolások			
Források összesen	187 871		166 382

Országos Magyar Vadászkamara Fővárosi és Pest vármegyei Területi Szervezete Az egyszerűsített éves beszámoló eredménykimutatása (Adatok ezer forintban)						
	Alaptevékenység			Összesen		
	előző év	helyesbítés	tárgyév	előző év	helyesbítés	tárgyév
1. Értékesítés nettó árbevétele	85 496		94 326	85 496		94 326
2. Aktivált saját telj. értéke						
3. Egyéb bevételek	76 860		48 603	76 860		48 603
ebből :						
tagdíj	42 272		43 148	42 272		43 148
alapítótól kapott befizetés						
támogatások	34 588		5 275	34 588		5 275
4. Pénzügyi műveletek bevétele	17		76	17		76
A. Összes bevétel (1+2+3+4)	162 373		143 005	162 373		143 005
ebből: közhasz. tev. bevételei						
5. Anyagjellegű ráfordítások	70 261		42 756	70 261		42 756
6. Személyi jellegű ráfordítások	65 232		81 872	65 232		81 872
ebből vez.tiszts.viselők jutt.	10 244		13 880	10 244		13 880
7. Értékcsökkenési leírás	7 225		4 757	7 225		4 757
8. Egyéb ráfordítások	497		45 294	497		45 294
9. Pénzügyi műveletek ráford.						
B. Összes ráfordítás (5+6+7+8+9)	143 215		174 679	143 215		174 679
ebből: közhasz. tev. ráfordítás						
C. Adózás előtti eredmény (A-B)	19 158		-31 674	19 158		-31 674
10. Adófizetési kötelezettség						
D. Tárgyévi eredmény (C-10)	19 158		-31 674	19 158		-31 674

OMVK Pest vármegye 2022. évi költségvetés terv- és tényszámái (adatok 1000 forintban)	2022	
	terv	tény
1. Nettó árbevétel	92 151	94 326
1.1. Átengedett díjbevétel	79 523	83 167
1.1. Vadászjegy bevétel	62 500	62 523
1.2. Vadászati engedély	6 933	5 496
1.3. Vadászvizsga bevétele	10 090	15 148
1.2. Egyéb nettó árbevétel	12 628	11 159
1.2.1. Szolgáltatás	250	190
1.2.2. Biztosítási jutalék	2 678	2 668
1.2.3. Reklám		
1.2.4. Egyéb közvetített szolg.	9 700	8 301
2. Egyéb bevételek összesen	46 030	48 603
2.1. Tagdíj bevétel	43 200	43 148
2.2. Támogatások	2 830	5 275
2.2. Egyéb bevétel		180
3. Pénzügyi műveletek bevételei	20	76
4. Egyéb technikai/átfogó jellegű bevételek		
Bevételek összesen (1+2+3+4)	138 201	143 005
1. Anyagi jellegű költségek összesen	48 005	42 756
1.1. Anyagköltség	2 200	907
1.2. Rezsiköltség	800	745
1.3. Gépjármű üzemeltetés	1 600	1 646
1.4. Irodaszer, nyomtatvány	1 200	1 558
1.5. Belföldi kiküldetés	0	0
1.6. Külföldi kiküldetés	0	0
1.7. Támogatások	4 600	2 500
1.8. Kiadványok, rendezvények	10 000	5 236
1.9. Szakkönyv, szaklap	800	1 114
1.10. Vadászvizsga költsége	5 600	4 173
1.11. Posta, telefon, internet	11 400	14 631
1.12. Bankköltség, biztosítás	4 205	4 520
1.13. Szakbizottsági feladatok	1 500	1 238
1.14. Könyvelés		
1.15. Működési jellegű szolgáltatás	4 100	4 488
2. Személyi jellegű költségek összesen	80 550	81 872
2.1. Bérek és tiszteletdíjak	62 992	64 486
2.1.1. Bérköltség	49 272	50 606
2.1.2. Tiszteletdíj	13 720	13 880
2.2. Egyéb személyi jellegű költségek	9 569	9 788
2.2.1. Költségtérítés	150	153
2.2.2. Reprezentáció	900	781
2.2.3. Megbízás-vizsgáztatás, takarítás	8 369	7 880
2.2.4. Egyéb személyi jellegű költségek	150	974
2.3. Járulékok	7 989	7 598
2.3.1. Járulék	7 973	7 598
2.3.2. Egyéb adók	16	
3. Pénzügyi műveletek költségei	0	0
Költségek összesen (1+2+3)	128 555	124 628
1. Értékcsökkenés leírása	7 225	4 757
2. Egyéb ráfordítások	497	45 294
2.1. Egyéb ráfordításokból támogatás		4 775
Egyéb ráfordítás összesen (1+2)	7 722	50 051
Egyéb átfutó jellegű ráfordítások		
Költségek és ráfordítások összesen	136 277	174 679
Bevételek és kiadások különbözete	1 924	-31 674

Kopjafa-emléknap a Kóhalma Vadásztársaságnál

Ebben az évben is nagy sürgés-forgásra és vadászkiírásokra ébredtek az erdő lakói Alsónémedin, a Kóhalma Vt. vadászházánál. Gondos előkészületek során kialakítottuk a főzőhelyeket, az állatsimogatót, a lőállásokat a lövészversenyhez, a gyermekfoglalkoztatót és az íjászlőteret. Az ünnepélyes megnyitó során elhangzott a programajánló, dr. Lehotzky Pál, az Országos Magyar Vadászklub Fővárosi és Pest vármegyei Területi Szervezetének elnöke két tagtársunk részére Nimród Vadászérmeket adott át, és megemlékeztünk eltávozott vadásztársainkról. A környék apraja-nagyja jól érezte magát, vendége-

ink és vadásztársaink megmérettették magukat a főzőverseny és a Schell-kupa próbatétele során. A gyermekek megismerkedhettek az erdő lakóival, a vadon élő állatok életmódjával. A természet kegyes volt hozzánk, kellemes időben zajlott a program. Ezúton is köszönjük minden vendégünknek, hogy megtiszteltek jelenlétükkel, tagjainknak, barátainknak pedig az előkészületeket és a rengeteg munkát, amivel hozzájárultak rendezvényünk sikeréhez.

*Kóhalma Vt.
fotó: Ring Attila*

XV. GERJE MENTI VADÁSZNAPOK

PILIS, 2023. OKTÓBER 6-7.

Október 6-án, a naptár szerinti dátumot meghazudtoló időjárás mellett vette kezdetét a kétnapos eseménysorozat. Megszokott módon a gyermekek voltak a középpontban pénteken délelőtt. A Pilisi Petőfi Vadásztársaság vadászházánál gyülekeztek a gyermek-vadásznap lelkes résztvevői. Az általános iskolás felsős diákok csapatokat alkotva kezdtek meg játékos versengés keretei között ismerkedésüket a vadászat, vadgazdálkodás világával. 120 pár érdeklődő szem és fül figyelte a Pipacs Vadászklub Együttes kürtösei által intonált gyülekezőt és üdvözlést. A vadászház és a fácánnevelő környékén rendeztük be a gyermek-vadásznap ügyességét és figyelmet, valamint alapvető természetrajzi ismereteket kívánó versenypályáját. Volt itt vadászósvény, légpuskás céllövészet lőbotról, vadásztótó, vadász keresztrejtvény és még a szomszédos fácánnevelőbe is benézhettek a gyerekek, hogy minél több ismeretet szerezzenek a természetéről az ott élő állatokról, növényekről.

Közben utánpótlás érkezett a feladatok megoldása miatt halkuló gyerekzsivaj pótlására! Pilisről három óvodai csoportból 60 gyermek várta előbb csodálkozva, majd boldogan szaladgálva a rájuk szabott „vadászos” élményeket. Az ő célba lőő próbatételük teniszlabdával való dobásban testesült meg: konzervdoboz tornyot kellett pontos „lövészekkel” eltalálniuk. A természetben előforduló legkülönfélébb tárgyakat próbáltak felismerni egy varázsdobozba belenyúlva és csak a tapintásukat használva. A kukoricatárlnak volt a legnagyobb sikere, ahol a vadatetéshez gyűjtötték össze kukoricát, egymást túlszárnyalva.

Iskolás és óvodás egyaránt sorra került a lovas kocsikázáson, és jutott mindenkinek valódi vaddisznósírral megkent és lila hagymával meghintett kenyér, vadászcsoki, üdítő és frissen szedett alma

is. A verseny végén a már szokásos tortanyereménnyel búcsúztak a csapatok.

A délután – szintén szokásos módon – a vadászati kultúra ápolásáról szólt. A vadásznap helyszínül választott Csernai Pál Művelődési Központ első bejárásakor kínálta magát az, hogy itt több témában is kiállítást lehet berendezni. Ennek megfelelően fotó-, festmény- és trófeakiállítás nyitottak meg a szervezők. A „Nimród 111” címmel rendkívül művészi összeállított jubileumi fénykép- és illusztrációgyűjtemény bemutatására került sor. Ezzel párhuzamosan Pernye Nikolett festő vadászati és természeti témájú képeiből nyílt kiállítás. A teljes díszletet pedig a házigazda vadásztársaság tagjainak trófeakiállítása biztosította az eseményekhez. A helyszín adottságainak még teljesebb kihasználásaként a kifogástalan minőségi élményt lehetővé tevő színházteremben a Fekete István életútjáról készült film vetítése adott a kultúra újabb területére betekintést.

A szombati nap már arról szólt, amiről a vadásznap kapcsán mindenkinek beugró kép alapján szólnia kell. A Szövetség tagszervezetei és a

hozzájuk kötődő baráti társaságok vadételek készítésében mérték össze tudásukat, az árusok a témához illő portékákat kínáltak, és a színpad is megtelt tartalommal. A rendezvény hivatalos részét a Vadászhimnusz meghallgatása indította, majd egy gyönyörű dámbika került méltó ravatalára. A résztvevőket Fehér Sándor, a Gerjementi Vadászszövetség elnöke köszöntötte, majd Mala Ferenc alpolgármester úr nyitotta meg hivatalosan a rendezvényt. Dr. Lehotzky Pál, az OMVK Fővárosi és Pest vármegyei Területi Szervezetének elnöke tartalmasan szólt a jelenlévőkhöz, majd a beszédek után az elismerések átadására került sor

Rácz Gábor tiszteletbeli elnök úr és Pető Zoltán titkár úr által.

A főzőverseny eredményének kihirdetéséig volt lehetősége a jelenlévőknek minősíteni az első Gerje menti pálinkaverseny nevezett italait. A komplex pontozásos rendszer eredménye alapján minősítést kaptak a pálinkák, és a legmagasabb pontszámot szerző barackpálinka viselheti a „Gerjementi Vadászszövetség pálinkája 2023” címet. A versenyek eredményhirdetése után a Gerje-partyfűvósok szórakoztatták a közönséget.

Gerjementi Vadászszövetség

Gratulálunk vármegyénk kitüntetett vadászainak!

Ceglédberceli Turul Vadásztársaság
gróf Nádasdy Ferenc emléklakett

Dr. Marosán Miklós
Vadászkamara Aranyérme

Dr. Ricza Ferenc
Vadászkamara Aranyérme

Pallagi Gábor
Vadászkamara Érdemérme

Lózs Csaba
Magyar Vadászatért
Érdemérem

Balogh Zoltán
Nimród Vadászérem

Garay Mihály Miklós
Nimród Vadászérem

Hinkó Miklós
Nimród Vadászérem

Losonczy Zoltán
Nimród Vadászérem

Márton Fábán Mihály
Nimród Vadászérem

Máté Gábor
Nimród Vadászérem

Pap Norbert
Nimród Vadászérem

Szomjas Ede
Nimród Vadászérem

Szász Ernő
Nimród Vadászérem

Ifj. Tauber István
Nimród Vadászérem

Állat- és természetvédelmi, valamint vadásztáborok Pest vármegyében

2023 nyarán is több turnusban indultak nyári táborok gyerekek számára, az OMVK Fővárosi és Pest vármegyei Területi Szervezete támogatásával. A Szigethalmi Családi Vadaspark és Vadmentő Központban napközis, míg a Négy Évszak Vadásztáborok Katalinpusztán ottalvós formában szervezték meg a foglalkozásokat.

A táborok fő célja az volt, hogy a mai modern, az informatika világában élő fiatalokat kicsit kimozdítsa a komfortzónájukból, és megmutassa nekik a körülöttük lévő valós élővilágot. Emellett kiemelt fontossággal bírt, hogy a gyerekek már fiatalkorban megismerkedjenek a vadvilág, vadászat, vadgazdálkodás szerepével és fontosságával. Ehhez különböző programokkal és foglalkozásokkal készültek a kollégák.

A gyerekek a Szigethalmi Családi Vadaspark és Vadmentő Központ területén élő állatok gondozásával, etetésével, itatásával kerülhettek közelebb a hazai (védett és vadászható) vadfajokhoz. Fon-

tos, hogy a gyerekek testközelből ismerkedhessenek meg az állatokkal (állatvilággal), és szorosabb kapcsolatot tudjanak kialakítani egyes élőlényekkel (fajokkal), ezért mindennapi feladatuk volt az állatok etetése, itatása, takarítása, gondozása. Ezáltal érthetőbbé vált számukra a felelős állattartás és az állatvédelem fogalma.

Az állatok körüli feladatok elvégzésén kívül a gyerekek részt vettek kertészeti feladatokban, erdei túrákon és víz közeli, csónakázós programokon. Ezek a programok megtanítják a gyerekeknek a természetben való helyes és tisztességes viselkedés írott és írtalan szabályait. Többek között szó esik ilyenkor a szemetelésről, a kutyasétáltatásról, a sérült állatok (gidák) megtalálásáról, illetve begyűjtéséről. A visszajelzések alapján a gyerekek meglepően jól gondolkodnak ezen a téren.

A Szigethalmi Családi Vadaspark és Vadmentő Központban összesen hét, ötnapos nyári, napközis

Szigethalom

tábort rendeztek meg 2023. július 3. és 2023. augusztus 18. között. 12–16 fős turnusokban jöttek a gyerekek, és volt, aki két táborban is részt vett.

A Négy Évszak Vadásztáborokat az idén is egy-egy hetes turnusban rendezték meg Kemenes Rita vezetésével. A Lelovich György Vadásztábor 2023. 07. 10–16-áig, a Dr. Nagy Endre Vadásztábor 2023. 07. 24–30-áig fogadta a gyerekeket az Ipoly Erdő Zrt. katalinpusztai kirándulóközpontjában és erdei iskolájában. Ezeket a célirányos vadásztáborokat általános iskolás gyerekek számára hirdették meg, ahol a gyerekeket kifejezetten a vadászat-vadgazdálkodás témájában foglalkoztatták. A vadászkamara által felkért kollégák tartották a főbb programokat, mint például az íjászat, solymászat, méhészet, esti vadlesek, éjszakai túrák, kisállat-bemutató, vadászkutyás programok, tanösvények, erdő-mező élővilága, vadnyomok

megismerése, vadászkürtjelek, állathangok felismerése, vízvizsgálat. Mindezek mellett kézműves foglalkozások, vetélkedők, sportversenyek és csapatjátékok színesítették a gyerekek napjait.

A tapasztalatok és a visszajelzések azt mutatják, hogy a gyerekek érdeklődnek az ilyen táborok/foglalkozások iránt, és szívesen vesznek részt, akár visszatérő táborozóként is, az ilyen programokon.

Mivel a kamara egyik, talán legfontosabb célja a vadfajok, vadászat, vadgazdálkodás megismeretése és elfogadtatása a nem vadászó, gyakran kifejezetten vadászatellenes társadalommal, fontos, hogy már zsenge fiatal korban elkezdjük formálni a gyerekek szemléletét, hiszen gyakran a szülő tanul a gyerektől, nem pedig fordítva.

Nyese Cintia

Katalinpuszta

Pest vármegyei vadászkynológia

A 2023-as év – sok egyéb rendezvény és program mellett – egyértelműen a vadászkynológia éve volt az Országos Magyar Vadászkamara Fővárosi és Pest vármegyei Területi Szervezetének életében.

Az OMVK által kiírt és a vármegye által sikeresen megnyert pályázati forrás segítségével a vármegye kynológia szakbizottsága több alkalommal is vadászkynológiai szakmai napot és továbbképzést szervezett, elsősorban hivatásos vadászok számára.

A programok minden alkalommal telt házas érdeklődést hoztak, ami egyaránt köszönhető volt az érintett témáknak és az előadók személyének. Babiczky Attila, a vármegyei kynológiai szakbizottság elnöke, FCI nemzetközi vadászkutyateljesítmény-bíró az FCI – Nemzetközi

Kynológia Szövetség – felépítéséről, a vadászkutyafajtákról, a törzskönyvezés rendszeréről és fontosságáról, Tapasztó Sándor FCI nemzetközi küllem- és teljesítménybíró a munkateljesítmény és az anatómia szoros összefüggéseiről, Maticsek János, a szolgálati kutyázás nemzetközi instruktora a szaglásról, a vadászkutyaképzésről és annak felépítéséről tartott előadásokat. Az elméleti oktatást a gyakorlat követte, amelynek során az érdeklődő közönség Tauber István aranykoszorús mestervezető és elismert tréner, valamint Papp György nemzetközi tréner, teljesítménybíró bemutatóját nézhette, hallgathatta végig. A program során olyan, a gyakorlatban előforduló problémák, feladatok, kérdések kerültek fel, amelyek hasznos segítséget jelentenek mindenkinek,

aki vadászkutyák vezetésével, kiképzésével kíván foglalkozni. A programot, amelynek a Ceglédberceli Turul Vadásztársaság adott otthont, nem csak a szakmaiság, hanem a baráti jó hangulat is jellemezte, ami abban is megmutatkozott, hogy a hallgatóság és az előadók több órán keresztül, kötetlenül beszélgettek a vadászkutyázásról, minek során szituációkat, kérdéseket elemeztek.

A programsorozat megszervezése és levezénylése mellett a vármegyei kynológiai szakbizottság nagy feladatra vállalkozott az Országos Magyar Vadász Kamara felkérése kapcsán, ugyanis elvállalta az országos vizsla-főverseny alföldi regionális elődöntőjének megszervezését, valamint a főverseny döntője előkészítésében való közreműködést is. Mindkét verseny helyszínét a Kóhalma

Vadászkynológiai szakmai nap Ceglédbercelen

Vadásztársaság biztosította, míg a döntő megnyitójának és eredményhirdetésének a Forster Vadászkastély adott otthont. Vármegyénk vizslásai is kitétek magukért, hiszen öt kutyánk nevezése érkezett az alföldi válogatóra. A döntőben a legeredményesebb Pest vármegyei vizslavezető, Juranovics Diána Aranyzablya-Földi Sábával a 2. helyezett lett, egyben elnyerte a legjobb erdei munkáért járó díjat is. Ezúton is szeretnénk gratulálni az elért sikerekhez és a helytálláshoz.

Ezeket kívül vármegyénk kynológiai szakbizottsága a 2023-as évben is tovább folytatta a vadászati alkalmassági vizsgák megszervezését is, amelyeket felkészítő tanfolyamok egészítettek ki. Öt alkalommal írtunk ki VAV-vizsgára felkészítő tanfolyamot és fogadtuk a jelentkező vadászkutyásokat annak érdekében, hogy a vizsgát minél felkészültebben és sikeresebben teljesíthessék. A vadászati alkalmassági vizsgákon – apróvad- és utánkeresés – egyre növekvő számban jelennek meg a vadászkutyák, amely emelkedés, reméljük, kihatással lesz a gyakorlatban is dolgozó vadászkutyák emelkedő számára.

Babiczký Attila
Fotók: Pető Andrea

Az alföldi regionális elődöntő eredménye: 1. Fülöp Imre Békés vármegyéből, 2. Forgó Flórián Pest vármegyéből, 3. Nagy-Kovencz Orsolya Csongrád-Csanád vármegyéből (a későbbi döntő győztese) és ifj. Tauber István vezetőbíró

A 2023. évi erdei szalonka monitoring program eredményei Pest vármegyében

2009 óta folyik az országos erdeiszalonkamonitoring-program az Országos Magyar Vadászati Védegyelet jóvoltából. A 2021–2025. évi ciklus célja a vonuló állomány nagyságáról, összetételéről és a kisszámú hasznosítás teljesüléséről való adatgyűjtés. A program továbbra is két részből áll: a vonulás megfigyeléséből és a mintagyűjtésből.

2023-ban a megfigyelések február 18- és április 1-je között zajlottak, ahogyan eddig is, a szombati napokon. A program feltételei változatlanok: a megfigyelési jegyzőkönyveket az időszak végén a vármegyei koordinátor részére kellett eljuttatni elektronikus és/vagy postai úton. A mintavételezés a szombati napok kivételével, idén február 15-e és március 30-a között volt végezhető. Stan-donként 5 madár elejtésére volt lehetőség a mintavételi szabályok (szárnyminta beküldés) betartása mellett. A szabály ugyanaz! A mintagyűjtés továbbra is vadászati tevékenység, így annak szabályait betartva – az elejtéseket az egyéni vadászati naplóban vezetve és a vadgazdálkodási jelentésben rögzítve –, a megfelelő engedélyek birtokában lehet csak részt venni benne. Vendégvadászatra, bér vadászati értékesítésre nincs lehetőség!

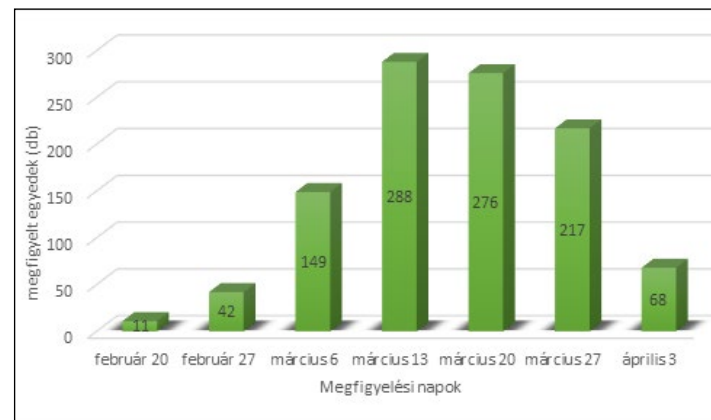
A mintavételezési feladatokkal vállalt kötelezettségek egyike továbbra is, hogy a terítékre hozott egyed jellemzőit (ivar, tömeg, szárnyhossz) elejtési jegyzőkönyvben kell vezetni, melyet a szárnyminta mellé csatolva, az Országos Vadgazdálkodási Adattár részére kell eljuttatni. A korábbi évek tapasztalatai alapján (sok elkeveredett és emiatt használhatatlanná vált szárnyminta), néhány éve már külön kérés, hogy lehetőség szerint ne postai úton kerüljenek el ezek a minták az Adattárhoz. Abban az esetben, ha valakinek nincs lehetősége személyesen leadni a mintákat, úgy a vármegyei koordinátor részére kell átadni

vagy postán eljuttatni azokat. Ezt követően a vármegyei koordinátor személyesen továbbítja őket az Adattárnak.

Idén is 38 vadászatra jogosult önkéntesei végeztek el a megfigyeléseket, azonban most +4 standdal bővült a megfigyelési pontok száma. Így összesen 168 standról érkeztek a heti jelentések a megfigyelt egyedek számáról. Ezúton is köszönjük minden megfigyelőnek és mintavevőnek a kitartó munkáját.

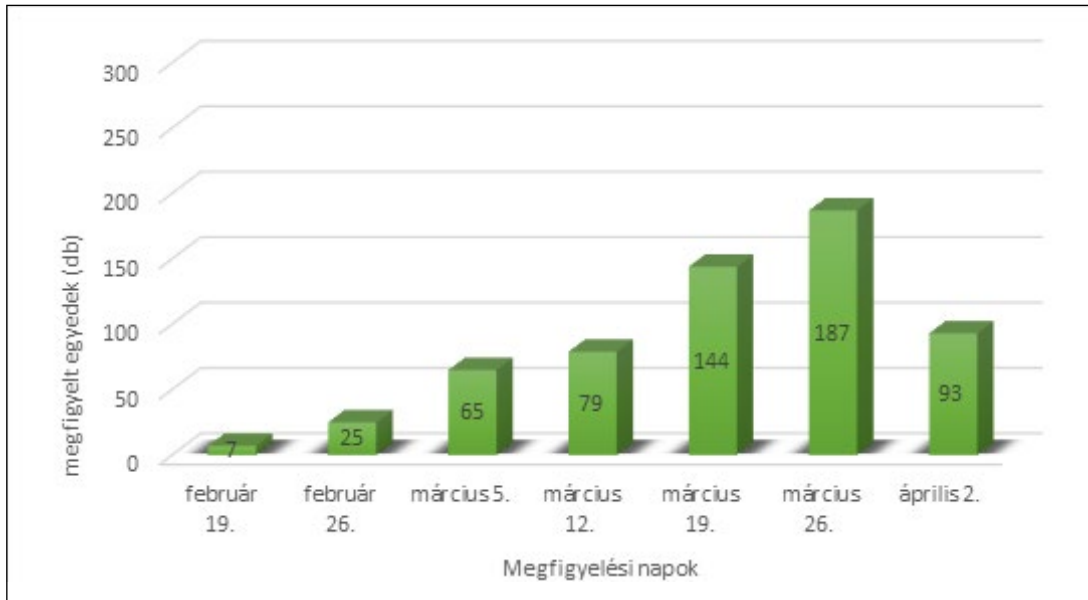
Tavaly – valószínűleg az év elejei hirtelen lehűlés következtében és a csapadékhiányos időszak miatt bekövetkezett szárazságot okolhatóan – jelentősen kevesebb madarat figyeltek meg a korábbi évekhez képest. A vadászatra jogosultak akkor arról számoltak be, hogy megfigyeléseik alapján majdnem egy teljes hónappal későbbre toldott a tavaszi szalonkahúzás. A kijelölt megfigyelési időszakban így összesen csak 600 madárról érkezett be megfigyelési adat. Idén szerencsére szembe-tűnően más volt a helyzet. Összesen 1097 megfigyelt egyedről érkezett bejelentés, ami majdnem a duplája a 2022. évi megfigyelések mennyiségéhez képest. Az utóbbi három év adatai láthatóak a következő diagramokon.

Nyeső Cintia

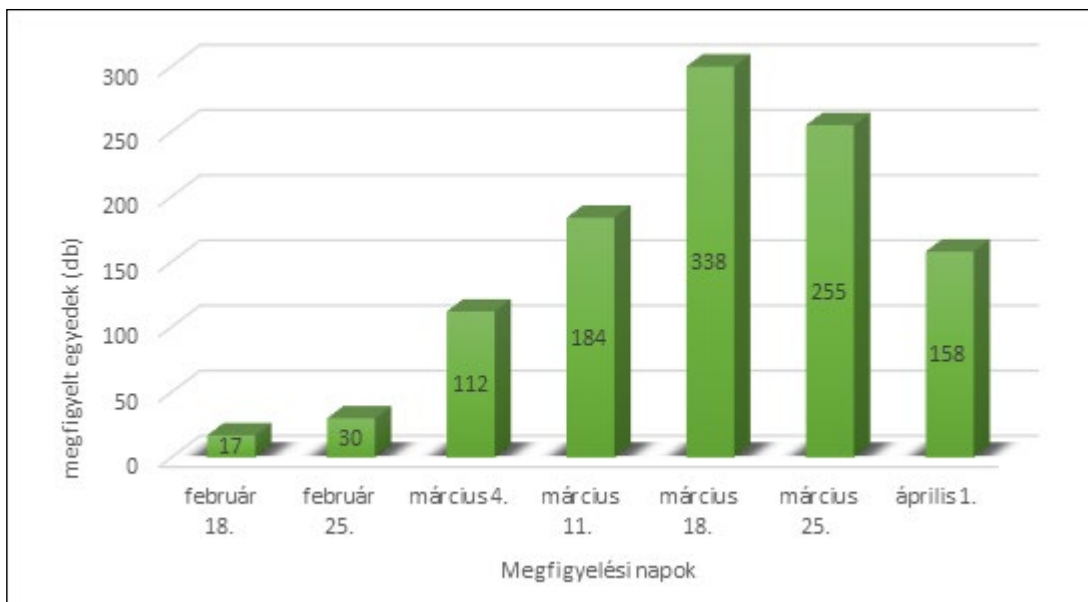

A 2021. évi megfigyelési eredményeket összefoglaló diagram

ÖNJÁRÓ FÖLDMUNKÁS — AZ ÉV EMLŐSE: A VAKOND

A 2022. évi megfigyelési eredményeket összefoglaló diagram

A 2023. évi megfigyelési eredményeket összefoglaló diagram

genek is az internet titokzatos bugyraiban olyan felvételek, amelyek ezt alá is támasztják.

Életének döntő hányadát mégiscsak a saját maga által ásott föld alatti járataiban tölti. Itt pihen, itt táplálkozik, itt éli szociális életét, vagyis itt folytatja minden lényeges élettevékenységét. Teste mindössze 12–16 centiméter hosszú, hengeres kialakítású, az ormánszerű orral együtt torpedóformát ölt. Rövid, 2-3 centiméteres farka nem feltűnő. Az egész állatot rendkívül sűrű, fekete

Sok kertész elátkozta már a pillanatot, amikor féltve gondozott, tervszerűen kialakított kertjének legbüszkébb parcellájában egy kis földkupac nőtt ki a semmiből. Ez a történet többféleképpen is folytatódhat, kertésztől, kertésztől, szemlélettől és jogkövetéstől függően. Vegyük sorra: mitől és miért jelenhet meg az a bizonyos földkupac? Mit kell tudni a gazdájáról, mit lehet, mit érdemes és mit szabad vele tenni?

Minden bizonnyal sokan kitalálták már, hogy vakondtúrásra gondoltam, amelyet nem más, mint maga a vakond készített. Az első kérdés, ami felmerül, hogy minek kell a vakondnak a vakondtúrás. A válasz rövid és egyszerű: nem kell. Mégis, akkor miért csinálja? Pont azért, mert nem kell neki, felesleges az a földmennyiség, útban van a járatai kialakítása során. A vakond ugyanis meglehetősen jól alkalmazkodott a föld alatti életmódhoz. Na, nem olyan szélsőségesen, mint mondjuk a földikutyák, hiszen ez utóbbiakkal ellentétben a vakondnak van szeme, lát is vele valamicskét, és elő-előfordul a felszínen is, ha nem is gyakran. A kutatók feljegyezték róla, hogy kiváló úszó; kerin-

te, tömött bunda fedi, amely a testfelszínre merőlegesen növe szőrszálakból áll. Ez teszi lehetővé, hogy föld alatti járataiban a vakond előre és hátra ugyanolyan könnyedséggel haladhasson. Persze ásás közben azért leginkább előre felé, hiszen mellső, ásólábakká módosult végtagjai mutatják a járatás haladásának irányát. A kiásott földet aztán a testével tolatva hátrafelé tolja, egészen addig, míg már nincs útban... Nos, itt érkeztünk el ahhoz a ponthoz, amikor a kis földkupac a felszínre tör. A vakondtúrás tehát a járatban feleslegessé vált föld, annak kitermelésével keletkezik, amikor azt a vakond eltávolítja az útjából. A túrás helyével kapcsolatban a vakondnak egyetlen dolog

számít: ott kell kitúrni, ahol a föld keletkezik, tehát a felszínen kialakított, rendezett viszonyokra egyáltalán nincs tekintettel. Sok kertész egy-két kis túrással még könnyen megbékélne, de minek kell ilyen rengeteg belőle? Bizony azért, mert lelkes földmunkásunk nemritkán akár 100 méteres, sőt a rekorderek akár 200 méteres járatrendszer is gondolhatnak. A vakond a hálózat részeként főbejáratot, vészkijáratot, szellőzőfolyosókat, vadászfolyosókat és egyszerű sétálófolyosókat is épít. Az alagutak hálózatának egy része lényegében állandó, és vakondok egymás utáni generációinak ad otthont. Ezért is lehet ilyen hosszú, hiszen gyakran nem egy állat építette, hanem csak bővítette, tisztán tartja a szülői örökséget. A vakondfolyosók egyfajta komplex levegőztető-rendszerként működnek, tehát mondhatjuk, hogy tervszerű a felépítésük. A járatrendszer kiöblösődéseiben különböző funkciójú kamrákat találhatunk, ahol a gazdája télen vagy nyáron pihenhet, utódot nevelhet, élelmet raktározhat, vagy épp latrinának használhatja. A gazdája, szigorúan egyes számban – ugyanis a vakond territoriális állat: minden járatrendszer egy egyedhez tartozik, ahonnan küüzi fajtársait, akár harcok árán is megvédi azt. Kivételt csak a tél végi, kora tavaszi párási időszak és az utódnevelés néhány hete jelent. A fiatal vakondoknak, nyár elejére felnőve, nem egyszerű feladat elhagyniuk az anyai járatrendszerét, hiszen a veszélyekkel teli talajfelszínen nem szívesen töltenek hosszabb időt. Ez az az időszak, amikor a kertészeknek újabb fejfájást okoznak az otthont kereső fiatalok. Ilyenkor ugyanis nemritkán az ősök járatrendszere fölött, de még a talajban próbálnak elosonni az ifjoncok, hosszanti, sáterszerű

földsáncvonalakat maguk után hagyva a felszínen. A vakond nem követi a napszakok ritmusát, saját ütemében váltakoznak aktív és passzív periódusai a nap során. Téli álmat nem alszik, legfeljebb egy kicsit mélyebbre húzódik a felszín alá, így a fűtésszámla miatt sem kell sokat aggódnia...

Az az olykor megfogalmazódó meggyőződés, miszerint a kis falánk egészen biztosan kedvenc és legnehezebben beszerezett, legodaadóbban gondozott facsometénkre utazik, biztosan nem állja meg a helyét. Ennek egyetlen és nagyon egyszerű oka van: a vakond utálja a zöldsegeket. Nem eszik semmi egyebet, kizárólag állati eredetű táplálékot: gyűrűsférgeket, rovarlárvákat, csigákat és minden egyéb apró állatot, ami tisztán tartott és gyakran bővített járatrendszerébe belepottyant, és így el tudja fogyasztani. Ráadásul gyors anyagcseréje miatt gyakran és méretéhez képest sokat eszik.

Most, hogy kicsit jobban megismertük föld alatti ásómunkásunkat, térjünk vissza kezdő történetünk befejezésének lehetséges változataihoz. Láttuk, hogy a zavaró túrás csak melléktermék, legfeljebb a levegőztetőrendszer tökéletes működésében lehet némi szerepe. Tehát, ha képzeletbeli, feldúlt kertészünk egy gereblyével minden hajnalban elegyengeti az újrakeletkező vakondtúrásokat, nem tesz igazán rosszat a vakondnak sem, ráadásul garantáltan rovarkártó-mentes, sokszor tápanyagdús földdel ajándékozza meg kertjét. Nem véletlen, hogy természetközeli életmódot folytató, szemfüles őseink virágládáikba előszeregettek gyűjtöttek vakondtúrásból származó, ingyen és bérmentve a felszínre hozott, porhanyós termőföldet.

Vegyünk egy másik képzeletbeli kertészt, aki nem ilyen szorgalmas, nem szeret korán kelni, és azt gondolja, hogy gazdájával együtt szabadulna a különben állandóan újratermelődő túrástól. Tételezzük fel, hogy hajthatatlan a kerttervezés terén, nem szívesen hagy beleszólást abba, hogy mi hogyan nézzen ki a kertjében. Jogkövető állampolgár lévén, mit is tehet?

A földművelésügyi miniszter 1901. évi 24 655. számú körrendelete a mezőgazdaságra hasznos

állatok oltalmazása érdekében, több mint száz madárfaj és néhány más emlősfaj mellett, a vakondot is természetvédelmi oltalom alá helyezte, akkor még csak „a virágos-, veteményeskertek és csemeteültetvények”-en kívüli területeken. Ez az első olyan jogszabályunk, amely természetvédelmi oltalomban részesít élőlényeket, tehát a vakond is az első védett állatfajok között van Magyarországon. Az azóta teljes védeltséget élvező rovarevőnk pénzben kifejezett természetvédelmi értéke ma 25 000 forint. Mindez azt jelenti, hogy a többi védett fajjal megegyező módon, a vakondot sem pusztíthatjuk el, vagy okozhatunk neki kellemetlenséget, számolhatjuk fel az élőhelyét. Ez alól csak természetvédelmi engedély adhat felmentést, de ki kérne minden felbukkanó kerti vakondra külön engedélyt? Nyugodtan kimondhatjuk: ez nem életszerű megoldása a problémának. Ráadásul egy befogott és messze földön elengedett vakond után üresen maradt territórium viszonylag hamar gazdára találhat egy szemfüles szomszéd fajtárs beköltözésével, amely a probléma újbóli megjelenésével jár. Mi marad akkor?

Szerencséjére, vannak olyan praktikák, amellyel a vakond területhasználatát befolyásolni tudjuk. Egyik lehetőség, hogy olyan növényekkel vesszük körül az értékes kertrészletet, amelyek szaganyagát a vakondok nem kedvelik, így inkább másfelé túrják a földet. Itt már kertészünk kompromisszumképességére is szükség van, ugyanis valamely kertrészekben kénytelen lesz eltérni vagy inkább elfogadni az állatka jelenlétét, cserébe az elkerült részekért. Növényültetés vagy növényi részek vakondjárta dugdosása helyett próbálkozhatunk a kereskedelemben kapható ultrahangos vakondriasztókkal is, azonban ezek hosszú távú hatékonyságáról lehetnek kételyeink. Sőt! Lehet, hogy házi kedvenceink lassabban szokták meg a számunkra ugyan nem hallható, de nekik fülsértő zajt, mint az elűzni kívánt vakond annak a földrétegnek a tompító hatása mögött, amelyben járatait készíti. A nagyon elszánt és pénztárcáját sem kímélő kertész jó választása a gyepszőnyeg alá lefektetett vakondrács, amely valóban nem engedi a felszínre jönni a föld alatti munkásokat. Itt a rács széleinek kell jó helyre esniük, hogy fölé ne jussanak be a vakondok. A rácsra kívül a tolerancia persze ugyanúgy elvárás, mint a korábbi esetben is...

Végül a véleményünk szerint leginkább „happy end”-del végződő történet úgy szólna, hogy a szakirodalmat alaposan áttanulmányozó kertész belátja, hogy a vakond nem közellenség, hanem önkéntes munkatárs a kertjében, hiszen vegyszerek nélkül, a föld alatt tizedeli azokat a növénykártó rovarokat, amelyek pont az ő növényei gyökereire áhítoznak. Átforgatja, levegőzteti a talajt, ezzel javítva annak víz- és levegőháztartását, át- meg átkeverve a talaj tápanyagait. És talán az a sok kupac sem annyira csúnya a kertben, főként, ha kicsit hagyjuk felnőni a gypet, hogy megjelenhessenek benne azok az őshonos vadvirágok, amelyek odacsalogtják és táplálékkal látják el a beporzó rovarokat. Azokat a beporzó rovarokat, amelyek gyümölcsfáink beporzását is elvégzik, nagyobb termést ígérve. Golfozni talán kevésbé lehet rajta – na, de ki szeretne a kertjében golfozni, ha cserébe egy természetközeli, illatos, ciripelő, madárdalos „édenkertben” sétálthat?

Amennyiben sikerült felkeltenünk a kíváncsiságot a vakond titkos élete iránt, bárki felkeresheti Vadonleső Programunk honlapját a www.vadonleso.hu oldalon vagy a mobiltelefonra telepített Vadonleső alkalmazásunkat, ahol további információkat olvashatnak magáról a fajról, a távoltartó növényekről, valamint „Az év emlőse: a vakond” kampányhoz kapcsolódó tevékenységekről, eseményekről, vakondversekről, netán megtekinthetik az elmúlt 14 év lakossági észlelései alapján kirajzolódó elterjedés térképet. Sőt, amennyiben jártukban-keltükben vakondtúrást látnak, vagy még szerencsésebb módon élő vakonnal találkozhatnak, ezeket az észleléseket az előbbi felületeken fel is tölthetik, ezzel tovább gazdagítva az összegyűjtött adatok sorát.

Dr. Vácsi Olivér

Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.

Fotók: Dr. Takács András Attila

Sikeres volt a Pest vármegyében először kipróbált hőkamerás drónnal történő őzgidakeresés (mentés)

A 2023. évi Vadászévkönyvben még csupán gondolatébresztőnek szántam a „Légtérből érkezik a segítség” főcímű írásomat. Többek között felvettem benne egy drónos vadmentő bemutató létjogosultságát. A vágýalom 2023. május 24-én, a Kóhalmi Vt. vadászterületén valóra vált. Korábban felkerestem Pető Zoltán vadász kamarai titkárral az általam már ismert ABZ Drone Kft.-t, ahol Gombás Zoltán értékesítőhöz (maga is vadász) irányítva megbeszéltek egy ezirányú terepi gyakorlat koncepcióját.

Schell László Vt. elnök támogató engedélyével, Szabó László hivatásos vadász előkészítésével együtt, mondhatni, kiköveztük a teszteléshez vezető utat.

Az alapprobléma az, hogy az őzgidák születése (május közepe – június közepe) szinte egybeesik az első zöldkaszálások idejével. A kis állatok életünk 1–3. hetében rejtőnővényzetben lapulva fekszenek, a suta csak szoptatáskor, illetve tisztításkor van jelen. Ekkor a lapulási reflex a meghatározó. Ez a probléma jelentkezik a zajos kaszálógép közeledésekor. Csak mintegy 3 hét után lép előtérbe a menekülési reflex – a kicsinyek egy része esetében ez ideig valószínűleg megtörténik a baj. Az agrotechnika által világszerte okozott veszteséget (elhullást) az alábbi táblázat érzékelteti.

Ország	Őzteríték/db 2022/2023	Becsült kaszálások gidaveszteség db/év
Ausztria	291 300	25 000
Németország	1 276 355	90–100 000
Svájc	42 000	2–3000
Magyarország	109 423	?

Rátérve a mi programunkra, reggel 04.00-kor kezdtük a feladat végrehajtását. A drónt biztosító céget Keczer Máté ügyvezető helyettes, Gombás Zoltán, Lénárt Ádám és Martinez Barnabás (senior) drónpilóta képviselte. A „kontroll” vadászszakmát a házigazda Vt. elnöke és hivatásos vadásza, Pető Zoltán és Kasuba András (J-N-Sz vm.) kamarai titkárok, Nyeső Cintia vadgazdálkodási főmunkatárs, Kelemen József és Kolozi Géza László tájegységi fővadászok és jómagam képviselte. A média részéről Békés Bence, a Nimród vadászújság, Pechtol Szabolcs, a Magyar Vadászlappal és Varga Tibor, a Magyar Mezőgazdaság részéről figyelte, majd később publikálta az eseményt.

A jelenlevők talán kivétel nélkül először vettek részt drónos hőkamerás vadkeresésen. Nagy élmény volt a monitoron észlelni, majd a terepen kontrollálni négy darab bíbictójt, meleg nyúlva-cskot, több mezei nyulat és egy őzgidát. Mindez egy füves legelőn történt! A másik vizsgált terület egy nagyobb méretű, silózásra szánt gabonátábla volt. Érkezésünkkel messziről is már csak a fülek és az agancsok látszottak a gabonában tartózkodó őzekből. Ebben a területrészben kettő gidát jelzett a technika, amit szintén kontrolláltunk. A két vizsgált területrészben összesen mintegy négyhektárnyi területet vizsgáltunk át. A YUNEEC H850

RTK típusú drón 80 méter magasságban jól vizsgázott. A találati arány jónak mondható. A mentés gyakorlatát sajnos nem tudtuk végrehajtani, mivel mindkét terület kaszálását későbbre tervezték.

A bemutató igazolta, hogy a lehűlt talajkörnyezet és a gidák testhője (38,5–39,5 °C) közötti hőkülönbözetre alapozva, reggel 04.00-tól 08.00–09.00 óráig lehet eredményes a módszer. Napfelkelte után az esélyek folyamatosan csökkennek, illetve megszűnnek.

Természetesen a bemutatóról a cég (ABZ Drone Kft.) készített egy kisfilmet, amely a YouTube csatornán az alábbi címen található meg: „Őzgidamentés és keresés drónok és hőkamerák segítségével”.

Kezdeményezésünk motivációja az osztrák és német vadászújságok folyamatos szemlészésére vezethető vissza. Tőlünk „napnyugatra” jóval előtűnk járnak e vadvédelmi és vadmentő tevékenységben.

Véletlen szerencse, hogy ez év őszén találkozhattunk Magyarországon Heinrich Althaler tiroli vadással, a Kitzrettung Tiroler és Oberland egyesület elnökével. Ennek a lelkes embernek a kis csapata 2023-ban 161 őzgidát (!) mentett meg, ami előtt kalapot emelhetünk. A beszélgetésünk során megemlítette, hogy mindebben a svájciak a legprofibbak. A Rehkitzrettung Schweiz nonprofit szervezet megalakulásától napjainkig (2017–2023) az alábbi teljesítménnyel büszkélkedhet:

Csapatok száma	Repülési napok száma	Berepült terület (ha)	Mentett őzgidák (db)
1434	12 681	102.075	14 094

Fotó: Martinez Barnabás

Fotó: Martinez Barnabás

Zárógondolatok a jövő jegyében!

1. Legyen szándék – akarat – cselekvés: mi, magyar vadászok is legyünk elkötelezettek a kultúrtájban élő hazai vadállomány megóvása, annak tudatos, aktív védelme iránt!
2. Álljon rendelkezésre minél több drón, drónpilóta, találjunk minél több szponzort, vonjunk be a mentésbe minél több lelkes, önkéntes civilt, váljon országos méretűvé a nemes tevékenység!
3. Legyen okszerű, harmonikus együttgondolkodás, együttműködés a gazdálkodók, a vadászatra jogosultak és a jövőbeni drónpilóták között! Működjen egy oda-visszacsatolásos információs rendszer az adott felek között!
4. Legyen betartva országosan a „vadbarát” kaszálási technológia, beleértve a megfelelő vágási irányt, a munkasebességet, a tarlómagasságot és a riasztólánc, valamint riasztóérzékelők használatát! Nem utolsósorban mellőzzük az éjszakai munkavégzést.
5. Legyen minél több szakmai kiadvány, internetes információ, médiaszereplés, szakmai tájékoztató a gazdálkodók és a vadászok számára egyaránt. A vadmentés megjelenítése és hangsúlyozása a médiában sokat tehet a vadgazdálkodás és vadászat, közvetlenül a vadászok megítélése fokmérőjének javításában.
6. Legyen lehetőség a jövőben támogatások, pályázati források biztosításával drónok beszerzésére! Az Országos Magyar Vadászkamara céltámogatásként átcsoportosíthatna forrást erre a célra a 2025/2026-os vadászati évadra. Az Agrárminisztérium lehetőségei közé is jó lenne ilyen forrást beépíteni. Németországban az ottani szövetségi minisztérium a jövőben évi 4,4 millió EUR összeget biztosít kizárólagosan őzgidamentő drónok beszerzésére (önrész mellett)!
7. Az élő vad az állam tulajdona. Az elkaszált vad testmaradványai a takarmányba (szénázásba vagy szilázsba) kerülve, botulizmus lévén, a haszonállatok elhullását okozhatják. Mondhatni, mind az állam, mind a

vadászatra jogosult, mind a gazda számára hátrányos, ha ily módon pusztulnak el ezek a fiatal állatok.

Legyünk mindig tisztában azzal, hogy minden egyes kaszáláskor a prevenció nélkül elpusztult őzgidamentő veszteség a biodiverzitás, a megújuló természeti erőforrások vonatkozásában, veszteség a vadat tulajdonló államnak, a nemzeti vagyonnak, veszteség a vadászati jogot hasznóbérlő vadászatra jogosultnak, a vadállomány kezelőjének egyaránt!

Ajánlom a kedves vadásztársak figyelmébe az alábbi örök érvényű intelmet:

*„Az legyen a vadász nemes törekvése,
Hogy a vadat óvja, kímélje és védje,
Vadásszék, mint törvény és szokás kívánja,
A teremtményeiben a Teremtőt áldja.”
(Otto von Riesenthal)*

Török Henrik

2023-ban is megjelent a pályázati felhívás a vadászkamara Hivatásos Vadász Eszközbeszerzési Programjára

2022 tavaszán szavazta meg az országos küldöttgyűlés, hogy a kiemelt kamarai célok programjai egy új programmal bővüljenek, és még abban az évben meg is hirdették a hivatásos vadászok munkakörülményeinek javítására irányuló Hivatásos Vadász Eszközbeszerzési Programot. Csak Pest vármegyében 55 vadászatra jogosult élt is a pályázati lehetőséggel, és összesen 103 eszköz beszerzésére kértek támogatást a területi szervezettől.

A pályázatot idén is azok a civil szervezetként működő vadászatra jogosultak nyújthatták be, akiket a területileg illetékes vadászati hatóság önálló kódszámon nyilvántartásba vett. Minden szükséges dokumentumot augusztus végéig kellett beküldenie mindenkinek a saját vármegyei területi szervezetéhez.

Mivel a forráselosztás elvételől kifolyólag idén sem alakulhatott ki forráshiány, így most is minden, helyesen és hiánytalanul benyújtott pályázat elnyerte a támogatást.

A vadászatra jogosultak a szerződés aláírását követően, de legkésőbb 2024. február 28-áig szerezhetik be azokat az eszközöket, melyekre támogatást kértek és nyertek. A szerződések megkötésének határideje 2023. október vége volt. Amennyiben eddig a dátumig nem valósult meg a szerződés aláírása, úgy az illetékes területi szervezet elállhatott a szerződéskötéstől.

A beszerzést követően természetesen most is mindenkinek el kell számolnia a költségekkel. A megvásárolt eszközt és az arról szóló számlá(ka)t (záradékolva) be kell mutatni/küldeni. Ezenkívül nyilatkozni kell az eszköz nyilvántartásba vételéről (tárgyi eszköz kartonja), valamint arról, hogy a vadászatra jogosult az eszközt átadta a hivatásos vadászájának használatra.

Az Országos Magyar Vadászkamara tájékoztatása alapján ebben az évben az érdekképviselő összesen több mint 280 millió forintot biztosít a vadászatra jogosultaknak, mely összeget a vármegyei területi szervezetek között osztanak szét

a nyilvántartott hivatásos vadászok száma alapján. A vadászatra jogosult hivatásos vadászokként bruttó 160 000 forintra – ha két hivatásos vadászt alkalmaz, úgy 320 000 forintos támogatásra – adhatta be a pályázatát.

Ahogy az előző évben, úgy most is a pályázati kiírásban határozták meg azokat az eszközöket, melyek az elnyert pénzből megvásárolhatóak. Ezek kizárólag olyan eszközök, amelyek nem szerepelnek a Vtv. vhr.-jének vonatkozó mellékletében. Most 27 különböző eszköz közül válogathattak a vadőrök, melyek megvásárlására a támogatást utófinanszírozás formájában utalják ki. A támogatás vissza nem térítendő, és összesen (minimum) 40%-os önrészt kell vállalni hozzá.

Pest vármegyében, 2023-ban, összesen 55 vadászatra jogosulttól érkezett pályázat, összesen 11 544 200 forint támogatásra. A megpályázott eszközök száma összesen 103. Tételesen pedig:

akkumulátoros kéziszerszámok: 12 db
csőrő: 4 db
digitális fényképező: 2 db
elektronikus hallásvédő: 1 db
elektronikus vadhívó: 7 db
fegyverlámpa: 1 db
gépjárműre való fedélzeti kamera: 1 db
gödörfúró: 1 db
GPS: 1 db
informatikai eszközök: 2 db
kereső hőkamera: 6 db
láncfűrész: 3 db
lézeres távmérő: 9 db
magasnyomású mosó: 9 db
magassági ágvágó: 12 db
motoros fűkasza: 9 db
rádió adó-vevő: 3 db
spektív: 4 db
távolságmérő keresőtávcső: 4 db
vadkamera: 12 db

Nyese Cintia

Hivatásos vadászok vármegyei versenye 2023-ban

A hivatásos vadászok éves versenyének vármegyei válogatóját idén is a galgamácsai Bányavölgyi Lőtéren tartottuk július 4-én. A verseny iránt való érdeklődés sajnos kisebb volt, mint tavaly. A versenyszámokat idén is igyekeztünk olyan feladatokkal bővíteni, amelyekkel vármegyei nyerteink az országos megmérettetésen is találkozhat. A már hagyományos 50 kérdéses teszt megoldása után következett a kürtjelek felismerése. Az idén is plusz pontokat kapott az a versenyző, aki kürtjével maga is el tudta fűjni az egyik bemutatott kürtjelet. A továbbiakban növényfelismerés, trófeabírálat, lőszerhüvely-felismerés, koponya-felismerés, csapdafeladat, valamint a sörétes és a 0,22-es golyós fegyverrel történő lövészet várt a résztvevőkre.

Helyezések: A „Pest vármegye legjobb hivatásos vadásza” címet idén is Hinkó Miklós, a Pilisi Parkerdő Zrt. hivatásos vadásza nyerte el, s ezáltal megkapta a jogot arra, hogy az országos szakmai versenyen indulhasson. Második helyen Faller László, a Pilisi Parkerdő Zrt. hivatásos vadásza

végzett. Pap Norbert, a NEFAG Zrt. hivatásos vadásza állhatott a –képzletbeli – dobogó harmadik fokára.

A versenyzőknek ezúton is gratulálunk az elért eredményekhez. Köszönjük Török Zsoltnak, a területi vadászati hatóság munkatársának, Bóbis Árpád, Kolozsi Géza László és Szabó-Tóth Péter tájegységi fővadászoknak, Kovács Gábor szakmai igazgatóknak – itt mint kürtösnek –, Szabó Zoltánnak és Márton Fábiánnak, valamint Guzsik Alfrédnek a verseny megszervezésében és lebonyolításában nyújtott segítségét.

2023. július 19–20-án rendezték meg a hivatásos vadászok országos szakmai versenyét Köves-tetőn, amelynek rendezője az Országos Magyar Vadász Kamara, házigazdája pedig a kamara Baranya vármegyei területi szervezete volt. A megmérettetésnek a Mecsekerdő Zrt. vendégháza és környéke adott otthont. A kétnapos versenyen Hinkó Miklós II. helyezést ért el. Gratulálunk!

*Pető Zoltán
titkár*

Fotó: Pető Andrea

GÍMBIKATRÓFEA-SZEMLE A PILISI PARKERDŐ ZRT.-NÉL

BUDAKESZI, 2023. OKTÓBER 11.

BESZÁMOLÓ A 2023. ÉVI BŐGÉSI IDŐSZAKRÓL

A gímbikabögés ebben az évben gyengébb intenzitással folyt le a szeptember közepének nyáriasan meleg időjárása miatt. A főbögés időszaka szeptember 15–23. közé esett. Bizonyos területrészen 7–10 nappal korábban zajlott le a korábbiakhoz képest, máshol a megszokott időben volt a csúcs.

A vadásztatás során megállapítható volt, hogy a bikák kondíciója szinte kivétel nélkül jó volt. A kísérés során a szakszemélyzet több ígéretes, jó agancsformával rendelkező, de még középkorú bikát látott a területen, ami a következő évek bögési időszakaira ígér jó előrejelzést.

A Pilisi Parkerdő Zrt. 5 vadászterületen végez vadgazdálkodási tevékenységet, melyek 3 vadgazdálkodási tájegységhez (Dunazugi tájegység, Pest-síksági tájegység, Börzsöny–Gödöllői tájegység) tartoznak. A kezelt vadászterület összesen 82 657 ha.

A társaságunk kezelésében lévő területeken a vadgazdálkodás elsődleges célja az erdei ökoszisztéma védelme, az erdők közjóléti funkcióinak és az erdők természetes tűrőképességének megfelelő vadsűrűség fenntartása és emellett a minőségi vadgazdálkodás.

Emiatt a nagy vágásterületeket kerülő, a kerítés nélküli erdőfelújításokat, valamint a folyamatos erdőborítást lehetővé tevő módszerek alkalmazása szükséges, amelyeket elsősorban az erdő tűrőképességének megfelelő alacsony vadsűrűséggel lehet biztosítani. Évente mintegy 7000–7500 db nagyvad kerül terítékre a vadászatok során, melyek lebonyolítása, koordinációja a társaság mintegy 70 főnyi, vadászatban aktív szakszemélyzetének köszönhető. Az éves elejtésből általában 1200 db a gímszarvas, amelyből mintegy 250 db a bika. A 2023-as bögési időszakban összesen 168 gímbikát ejtettünk el. A szemlén kiállított gímbikát-

rófeák száma 140 db volt. A már elbíralt trófeák 62%-a érmes lett (arany- 7%, ezüst- 22%, bronzérem 33%). A trófeaszemlén két trófea szerepelt hibás lelövés értékeléssel. 10 éves és e fölötti kort az elejtett bikák 40,5%-a mutatott. Az átlagos trófeatömeg 5,3 kg, az átlagos kor 8,8 év volt. A legkiemelkedőbb bikák most a Gödöllői Erdészetenél (12,44 kg, 13 év, Börzsöny–Gödöllői tájegység), a Bajnai Erdészetenél (12,38 kg, 12 év, Dunazugi tájegység) és a Valkói Erdészetenél (12,26 kg, 13 év, Pesti-síksági tájegység) estek.

Manapság a vadásztársadalom intenzíven foglalkozik a gímszarvasállomány alakulásával és az ezzel kapcsolatos vélemények összevetésével. Elindult egy folyamat, mely hosszú távon eredményre vezethet, azonban még mindig felvetődnek olyan nézőpontok, melyek a problémát egyoldalúan vizsgálják, és az ágazat szakmailag jó irányba mutató célkitűzéseit kétségbe vonják. Azt feltételezik, hogy az állományapasztás elkerülhetetlen minőségromlással és a gímszarvas értelmetlen üldöztetésével jár. A kétségeket megpróbálják ökológiai érvekkel is igazolni; azzal az logikával, ha egy populáció túllépi a kritikus sűrűséget, akkor annak jól felismerhető negatív következményei vannak a populációra nézve. Azaz, amíg nem tapasztalható a populáció bioindikátoraiban (pl. átlagos testsúlyban, egészségi állapotban, kondí-

cióban) sűrűségfüggő hatás, addig nem lehet túlszaporodásról, túltartásról beszélni. Ennek alapján megkérdőjelezzük az állományapasztás szükségességét. Továbbá megállapítják, hogy a szarvasállomány ökológiai szempontból rendben van, s az erdő- és mezőgazdálkodókat okolják a megnövekedett apasztási rátákért.

Fontos leszögezni azonban, hogy nagyon nehéz a gímszarvasállományban (és általában a nagyvadfajokban) lejátszódó populációdinamikai folyamatokat pusztán az ökológia, populációbiológia összefüggései alapján megítélni, hiszen azokat jelentős mértékben nem természetes szabályozó mechanizmusok, hanem az emberi hasznosítás befolyásolja. E populációk esetében a vadászatról nem mint spontán zsákmányszerző hasznosításról, hanem vadgazdálkodási, tudatos gazdálkodási értelemben szoktunk beszélni. A populáció méretét és életmenetének komponenseit meghatározó sűrűségfüggés csak nagyon óvatosan alkalmazható egy jelentős részben gazdasági hasznosítás alatt álló fajra. Más állatfajok populációi esetében (énekesmadárfajok, rovarfajok stb.) is fennállnak közvetett emberi hatások (a táj átalakítása, környezetszennyezés, az élőhelyek beszűkülése), sőt több fajt közvetlen hatások is érnek (a rágcsálókat irtják, a madarakat télen etetik), azonban mégsem állnak olyan közvetlen emberi szabályozás alatt,

mint a vadászható nagyvadfajok. A nagyvadfajoknál a predáció funkcióját túlnyomó mértékben az ember látja el, és a táplálékellátottságot is alapvetően meghatározza, részben a táplálékforrások szűkítésével (úthálózat és urbanizáció korlátozó hatásai, erdőfelújítások, mezőgazdasági területek elkerítése), részben tudatos bővítésével (vadföldek kialakítása, téli takarmányozás).

Milyen lehetne a gímszarvas populációjának sűrűsége, hogyha a táplálékbázisát egy természetes táj biztosítaná, és a nagyragadozók természetes predációs nyomása alatt állna? A jelenlegi vadászati, vadgazdálkodási tevékenység hatásaival összehasonlítva, a nagyragadozó-populációk mind az állomány gyérítésében, mind annak folyamatos zaklatásában (ami nagyban kihat a szarvaspopuláció táplálékszerző aktivitására) sokkal hatékonyabbak az embernél. Legalábbis azokon a nagyobb kiterjedésű, vadonjellegű területeken, ahol még érvényesül a nagyragadozók szabályozó hatása a nagy testű növényevőkre a lombhullató erdők és a boreális erdők régiójában, és ahol például az erdők természetes felújulását szinte akadályozó vadragás nem jelentkezik. A szarvaspopuláció hazai növekedése vitathatatlan, és az is érthető (főleg, ha ez nem csak megérzés, hanem populációbiológiai vizsgálatok is alátámasztják), hogy a populáció életmenetének jellemzőiben és annak indikátoraiban (felnőtt egyedek kondíciója, borjak születéskori tömege, trófeaminőség stb.) sem jelentkeznek egyelőre erős negatív sűrűségfüggő hatások.

Az azonban a gímszarvas (és az egyéb nagy testű növényevők, így pl. az őz, a dámszarvas, a muflon) hatásai nem csak gazdasági szempontból károsak, hanem a jelenlegi állománysűrűség ökológiai szempontból sem kedvező. Egyes régiókban az erdők kerítés nélküli természetes felújulása gyakorlatilag lehetetlen. Az ökológiai szempontból fontos, ritkább elegyfajok is folyamatosan tűnnek el a fiatal generációkból a rágás és hántás következtében. A nagy ráfordításokkal telepített erdőkből a szándékosan beültetett ritka elegyfajok nagyrészt eltűnnek. Ugyanakkor a felújítási területek kerítésének szükségessége nem csak gazdasági szempontból, hanem ökológiai szempontból is kedvezőtlen, egyrészt a kerítések fragmentációs hatása miatt, másrészt a felújulás szempontjából is szükség lenne kismértékű bolygatásra és szelektív

rágásra. Tehát a vadhatás alól teljesen kiiktatott, elkerített állapot sem természetes és kedvező. Vagyis nem arról van szó, hogy ne legyen szarvas az erdőben, mert egy megfelelően alacsony sűrűség feltétlenül kívánatos. Azonban egy alacsonyabb sűrűségű nagyvadpopuláció esetében nem lenne szükség kerítésekre, a nagyvad táplálkozása, az általa okozott kismértékű bolygatás (rágás és taposás) kedvező hatása is érvényesülne, anélkül hogy teljesen megghiúsítaná az erdők felújulását, illetve az elegyes, többkorú erdők kialakulásának folyamatát. A vadsűrűség különösen érzékenyen jelentkezik a folyamatos erdőborítást fenntartó erdőgazdálkodási rendszerek (pl. örökzöld üzemmód) esetében, ahol az erdő felújulása kismértékű területeken, a kivágott fák helyén keletkező lékekben valósul meg, vagyis nem jönnek létre könnyen elkeríthető felújítási területek. Az ilyen gazdálkodási módok során a vadállomány táplálékkínálata is sokkal kedvezőbb lehet, hiszen biztosított a cserjeszint, az újulat térben állandó, viszonylag felaprózott jelenléte, de csak akkor, ha a vadsűrűség lehetővé teszi ennek folyamatos megmaradását és a folyamatos felújulást. A nem erdei természetes és féltermészetes élőhelyek esetében is (sziklagepek, mocsarak, rétek, kaszálók) is jelentős ökológiai problémát jelent a túlnépesedett nagyvadállomány az ott élő életközösség számára, tehát ez esetben sem lehet azt állítani, hogy az e populációk sűrűsége csökkentésének igényét pusztán a gazdasági érdekek motiválják.

Éppen ezért érthető az állományapasztó törekvés, és fontos, hogy ezt a vadásztársadalom is megértse és elfogadja. Nem utolsósorban a populációban egy alacsonyabb sűrűség esetén kisebb a stressz, jobb a kondíció, ami aztán az agancsméretben is megmutatkozik.

Fontos rádöbbenni, hogy a jelenkorban a vadászat legfontosabb szerepe nem az élelemszerzés vagy egyfajta „trófeaszarvas-termelés”, hanem a környezet állapotának fenntartása, javítása, ezért cél téveszt az, aki egy-egy vadfaj érdekei alá rendeli a természet állapotát, egészségét, miközben ez hosszú távon a vad élőhelye tekintetében is kedvezőtlen változásokat okoz.

*Dr. Csépanyi Péter
Pallagi Gábor*

XVIII. DÉLNYUGAT-CSERHÁTI TRÓFEASZEMLE AZ IPOLY ÉRDŐ ZRT.-NÉL

Diana ismét velünk volt – az időjárás kegyeibe fogadta az immáron 18. alkalommal megrendezett délnyugat-cserháti trófeaszemlét!

Szerencsés napra ébredtünk ez év október 14-én. A Katalinpusztai Kirándulóközpont területén megrendezett trófeaszemle kellemes őszi időjárással és a kiállított gímtrófeák sokaságával várta a vadászokat, illetve a laikus, de a trófeák és a vadászat iránt érdeklődőket. Idén 127 db gímtrófeát mutathattunk be.

A hagyománynak megfelelően, a leadott szavazatok alapján megválasztottuk az év bikáját és az év selejt bikáját.

Idén az év bikája címet a Pilisi Parkerdő Gödöllői Erdészeténél terítékre hozott 13 éves, 12,44 kg tömegű trófea kapta. Most először fordult elő, hogy az év bikája szavazáson az első és a második helyezett trófea elejtésénél is egyszor hivatásos

vadász, Galbavi József kolléga volt a szerencsés elejtők kísérője.

A tartalmas, a gyerekeknek is programokat kínáló napon sok mosolygós arcot lehetett látni.

A szavazatok számlálása és az eredményhirdetés után, ebédre háromféle vadból készült étel közül választhatott ki-ki a maga ízlése szerint. Elfogyasztása közben folytatódtak a szakmai, illetve baráti beszélgetések.

Sokan a tavalyi szemle után most találkoztak újra. Volt pár kedves szó és közös téma a trófeák sorfala vagy éppen az asztalok mellett.

Optimistán tekintve a jövőbe, jövőre ugyanitt, ugyanígy találkozunk!

*Oszacski Attila
Ipoly Erdő Zrt., Váci Erdészet
hivatásos vadász*

Fotó: Pető Zoltán

TRÓFEAMUSTRA A NEFAG ZRT.-NÉL PUSZTAVACSON

A NEFAG Zrt. Pusztavacsi Erdészete 2023. november 2-án tartotta a barcogási idényben esett dambikák trófeáinak mustráját. A rendezvényt Fehér Sándor vezérigazgató nyitotta meg, majd Hatos Tamás erdészetigazgató számolt be a főidény tapasztalatairól, és ismertette a kiállított trófeákkal kapcsolatos statisztikákat.

Október folyamán 98 dámlapátos és 1 gimbika került terítékre az erdészet területén, ebből a trófeamustrán 60 dám, ill. 1 gím trófeája volt megtekinthető. Az erdőgazdaság trófeáin kívül további 4 vadászatra jogosult 17 dámtrófeáját állították ki. Az erdészetnél 59 külföldi és 33 belföldi vadászvendég fordult meg a barcogás ideje alatt. Az elejtett csaknem 100 bikából 24 aranyérmes, 21 ezüstermes, 26 bronzérmes; az érmesarány 72%, az átlagtömeg 3,6 kg. 4 kg feletti bikából 27 került terítékre; az idény legnagyobb trófeátömegű bikája 4,92 kg-mal mérlegelt (199,54 CIC), a legmagasabb pontszámú pedig 203,64 CIC-pontot kapott a bírálókat során. A részt vevő vadászatra jogosultak egybehangzó tapasztalata volt, hogy az idei barcogás nagyon későn és vontatottan indult. Míg a korábbi években már szeptember végén jó

barcogás szokott lenni, most ez csak október közepén volt észlelhető. A vadásztatást tovább nehezítette a csapadékos nyár következtében kialakult extrém nagy takarás. Ennek ellenére az elejtési tervszámok nagyrészt teljesültek, a vadászvendégek eredménnyel (és szép élményekkel) utaztak el a vadászterületről.

A korábban megszokottak szerint, valamennyi kísérő vadász is szóhoz jutott a trófeamustra során, bemutathatta az általa lövetett lapátosok közül a legkiválóbbakat, elmondhatta a vendégvadászta-

tás során szerzett legfrissebb tapasztalatait. Ezáltal a szép számú érdeklődőnek a vizuális élmények mellett lehetősége nyílt néhány igazán érdekes vadásztörténetet is végighallgatni.

*Hatos Tamás
(Fotók: Petri Bálint)*

Inváziós csípőszúnyogok Magyarországon

A csípőszúnyogok a legjobban kutatott légy család a világon. Ugyanakkor vizsgálatuk továbbra is indokolt, mert elsősorban a malária által még napjainkban is több mint egymillió embert ölnek meg évente, elnyerve ezzel „a leghalálosabb állat” címet. A nőstény szúnyogok a vérszívás során nyálat juttatnak áldozatukba (gyulladás és viszkető érzést okoz), amelyben különböző kórokozók lehetnek: vírusok (sárgaláz-, dengue-, nyugat-nílusi vírus), baktériumok, egysejtűek (malária) és fonalférgék. Fontos megjegyezni, hogy nem minden csípőszúnyog faj képes kórokozó terjesztésére, továbbá nem minden faj esetében szükséges a tojásrakáshoz vért szívni, elegendő növényi nedveket (nektárt) szívogatni. Az őshonos csípőszúnyog fajok is terjesztenek kórokozókat hazánkban (nyugat-nílusi vírus, *Dirofilaria*), de az inváziós, nem őshonos fajok terjedésével újabb kórokozókra is számítani lehet. Az ECDC (Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ) hét jelentősebb invazív csípőszúnyog fajt tart nyilván Európában. Ezek a fajok az intenzívvé váló és globális méreteket öltő kereskedelem révén jutottak el Európába: *Aedes aegypti* (Linnaeus, 1762), *Aedes albopictus* (Skuse, 1894), *Aedes atropalpus* (Coquillett, 1902), *Aedes flavopictus* (Yamada, 1921), *Aedes japonicus* (Theobald, 1901), *Aedes koreicus* (Edwards, 1917) és *Aedes triseriatus* (Say, 1823). Publikált adatok alapján, ma Magyarországon 50 őshonos csípőszúnyog fajt tartunk nyilván. Az Európában előforduló invazív fajok közül eddig hármat mutattak ki hazánkból (*Ae. japonicus*, *Ae. albopictus* és *Ae. koreicus*), így 53-ra emelkedett a hazai csípőszúnyog-fajok száma.

Az Ökológiai Kutatóközpont 2019-ben indította el a lakosság bevonásával az inváziós csípőszúnyogok magyarországi elterjedését vizsgáló projektjét. Ebbe a tudományos vizsgálatba bárki bekapcsolódhat, csupán annyit kell tennie, hogy elküldi az inváziós csípőszúnyogról készült képet vagy magát a példányt a megtalálás pontos

helyével és idejével együtt. A beküldéssel kapcsolatos információk a www.szunyogmonitor.hu honlapon találhatóak. A lakossági bejelentéseket dipterológus szakemberek azonosítják be, majd a tudományosan igazolt észlelések összegzésével a honlapon közzétett tájékoztató ábrák készíthetők. Az adatok további feldolgozásával a kutatók információt kapnak az inváziós fajok ökológiájáról és a kórokozók terjesztésében betöltött szerepéről.

Ázsiai tigrisszúnyog - *Aedes albopictus* (Skuse, 1894)

Az ázsiai tigrisszúnyogot hazánkban viszonylag könnyen el lehet különíteni a többi csípőszúnyogtól, ugyanis ez a faj nagyon kontrasztos színezetű: fekete alapon hófehér vagy ezüst pikkelyekből álló foltok, csíkok szegélyezik a testét és lábait egyaránt. Más ennyire kontrasztosan fekete-fehér csípőszúnyog nem él hazánkban, kivéve a díszes szúnyogot, amelynek ugyan az alapszíne hasonló, de nincsenek fehér gyűrűk a lábain. Az imágók fő megkülönböztető jegye, hogy egyetlen fehér csík fut végig a tor háti oldalán. A hazai fajokhoz viszonyítva kisebb testméretű faj, az imágók testhossza csak öt milliméter.

Mivel opportunista, aktívan csípi mind az embert, mind az állatokat, amely jelenségnek jelentős szerepe lehet az állatról emberre történő kórokozók átvitelében. Laboratóriumban eddig 22-féle arbovírust (rovark által terjesztett vírus) izoláltak ebből a fajból. Ezek közül humán egészségügyi szempontból a legjelentősebbek a dengue-vírus, vagy más néven csonttörő láz vírusa, a sárgaláz vírus, a nyugat-nílusi vírus valamint a japán encephalitis vírus. A 2006–2007-es olaszországi chikungunya-járvány során az ázsiai tigrisszúnyogot jelölték meg a vírus egyik vektoraként. Az ázsiai tigrisszúnyog potenciális közvetítője a Zika-vírusnak, ugyanakkor nemcsak vírusok, hanem fonál-

Aedes albopictus habitusképe

férgék vektoraként is ismert, így képes terjeszteni a kutyáknál és macskáknál jelentkező szív- és bőrférgességet.

Az *Ae. albopictus* Dél-Kelet-Ázsiában őshonos, de mára már szinte az egész világon elterjedt. Ez a földrajzi elterjedése többnyire az elmúlt három évtizedben valósult meg passzív transzporttal. Tojásai hideg- és szárazságtűrőek, amelyek használt gumiabroncsok szállítása során vagy szerencse bambuszok vizében nagy távolságokra el tudtak jutni. Szerencsébambusszal Hollandiába és Kaliforniába hurcolták be. Az új területeken néhol megtelepedett (például Olaszországban), a populációk egyedszáma megnőtt, így innen kiindulva aktív vagy passzív módon újabb területeket tudott meghódítani. Legnagyobb valószínűség szerint Olaszországon keresztül jutott el Dél-Franciaországba, Németországba, a Balkánra, a Csehországba, Spanyolországba és Svájcba.

Európában először Albániában mutatták ki 1979-ben. Mire Olaszországban észlelték a jelenlétét, addigra már szinte az egész országban elterjedt a 600 méter tengerszint feletti magasság alatt fekvő területeken, és a leginkább fertőzött országgá vált Európában. A szúnyogot 1999-ben Franciaországból és 2000-ben Belgiumból is jelentették, azóta pedig Európa számos országából

igazolták: Bosznia-Hercegovina, Bulgária, Horvátország, Grúzia, Németország, Görögország, Málta, Monaco, Montenegró, Románia, Oroszország, San Marino, Szlovákia, Szlovénia, Spanyolország, Svájc, Törökország és Vatikán is jelentette megjelenését. A megjelenés azonban nem mindenhol jelent tartós meglepedést, a fő korlátozó tényező a hideg tél, így például Hollandiában csak üvegházakban tud áttelelni. Magyarországról 2014-ből van első adatunk Baja mellől, majd az azt követő években a délnyugati határon csapdázták, és egyre több helyen lett megtalálható.

Ázsiai bozótszúnyog - *Aedes japonicus* (Theobald, 1901)

Az ázsiai bozótszúnyog (*Aedes japonicus*) imágói nagyobbak, mint a tigrisszúnyog vagy a koreai szúnyog: kilenc milliméter hosszúak. Testük fekete, melyet világos és sötétbarna pikkelyek díszítenek. A másik két inváziós szúnyogtól nagyobb méretén túl a tigrisszúnyoghoz képest kevésbé kontrasztos, világosabb színe is megkülönbözteti. Ez a faj bizonyosan túléli hideg teleket, ami nem meglepő, hiszen eredeti hazájában Japán északi részén télen a hőmérséklet -20°C alá is eshet.

Aedes japonicus habitusképe

Aedes koreicus habitusképe

Táplálkozás szempontjából az emlősöket preferálja, támadja az embert is. Az *Ae. japonicus* fajtól mutattak már ki nyugat-nílusi vírust, dengue vírust, japán encephalitis vírust, La Crosse vírust, Saint Louis encephalitis vírust, keleti löencephalitis vírust, chikungunya vírust és Rift-völgyi láz vírusát. Európában a nyugat-nílusi vírusnak és a chikungunya vírusnak vektora.

Az *Aedes japonicus* Koreában, Japánban, Tajvanon, Kína északi részén valamint Oroszországban őshonos. Terjedését a többi invazív szúnyoggal együtt a 1990-es évektől követik nyomon. Az *Ae. japonicus* használt gumiabroncsok szállítmányozása során passzívan terjed. Japánon kívül először Új-Zélandon észlelték 1993-ban, ahová használt gumiabroncsokkal került. Az Amerikai Egyesült Államokba valószínűleg lovak kereskedelme során érkezett a 1990-es években, és ezen a módon terjedt tovább New Yorkba és New Jerseybe. Európában először Franciaországban, Normandiában mutatták ki 2000-ben, 2002-ben pedig egy gumilerakat mellett Belgiumban. Azóta Ausztriában, Belgiumban, Horvátországban, Németországban, és Magyarországon is stabil populációkat alkot. Hazánkban 2012-ben jelezték először a szlo-

vén-magyar határnál a faj jelenlétét, ezután főleg Nyugat-Magyarországon terjedt el, 2017 és 2018 között a Balaton környékén nagy mennyiségben gyűjtötték. Ma az ország nagy részén megtalálható.

Koreai szúnyog - *Aedes koreicus* (Edwards, 1917)

Az *Aedes koreicus* imágói relatíve nagyobbak (7 mm) teste barnás színű, lábai (akár az ázsiai tigrisszúnyogé) fekete-fehér csíkozású, a torán több sárgás/arany színű vonal is látható. Megjelenése nagyon hasonlít a japán bozótiszúnyogéra, azonban a toron kirajzolódó mintázata és a lábakon található csíkok száma kissé eltérő. A két fajt morfológiailag a hátulsó láb utolsó lábfejeze alapján lehet egyértelműen elkülöníteni: az *Ae. koreicus* fajnál fehér szalag található a hátulsó láb utolsó lábfején, az *Ae. japonicus* fajnál ez hiányzik.

A faj betegségek terjesztésében betöltött szerepe sok esetben még nem tisztázott. Eredeti elterjedési területén, Ázsiában potenciális terjesztője a japán agyvelőgyulladás (encephalitis) okozó

vírusnak, valamint az elefántiázis (nyirokerek elzáródása) nevű betegséget okozó *Brugia malayi* parazita fonálféregnek, amely kórokozótól Európában egyelőre nem kell tartanunk. Kísérletes körülmények közt beigazolódott, hogy képes terjeszteni a kutyák szív- és bőrférgességéért felelős *Dirofilaria immitis* és *Dirofilaria repens* fonálférgeket, melyek egész Európában, köztük hazánkban is komoly állategészségügyi kockázatot jelentenek, továbbá a chikungunya vírust, amely Európába behurcolva Olaszországban és Franciaországban okozott több alkalommal is járványt.

A koreai szúnyog Ázsiában honos, eredeti elterjedési területe Japánra, Dél-Koreára, Kína északkeleti részére és Oroszország keleti területeire korlátozódik. A faj Európában először 2008-ban jelent meg Belgiumban, ahol rövid időn belül megtelepedett. Ezt követően számos további európai országban, köztük Magyarországon is felbukkant, és a kontinensen egyre nagyobb területen figyelték meg az elterjedését. Hazánkban először 2016-ban Baranya megyében fogtak néhány koreai szúnyog fajba tartozó példányt, amely azóta több helyen is megvetette a lábát az országban.

Csípőszúnyogok által terjesztett kórokozók Magyarországon

A csípőszúnyog vektorok kétféle módon közvetíthetik a kórokozókat: egyrészt pusztán mechanikai vektorként is működhetnek, ami azt jelenti, hogy a kórokozót a szájszervre, lábra vagy testre tapadva szállítják az egyik gazdától a másikig (pl. myxomatosis vírus). Ez a szállítás azokban az esetekben működik, amikor a kórokozó képes megőrizni a fertőzőképességét a vektor testfelszínén, és a vektor viselkedése (pl. táplálkozása) elősegíti a kórokozó szervezetbe jutását. A másik átviteli mód az, amikor a kétszárnyú vektorok biológiai vektorként működnek, ami azt jelenti, hogy a közvetítő nem azt a vírust (viriont) oltja be a következő vérszívásnál, amit az előzőnél felvett, hanem a vírus előbb elszaporodik a vektor sejtjeiben, majd az utódvírusok nagy számban bejutnak a vektor nyálmirigyébe, ahonnan vérszívás során jutnak be a gazdaállatba.

Malária

A csípőszúnyogok által terjesztett emberi malária a legnagyobb probléma az ízeltlábú vektorok által terjesztett kórokozók közül. Még napjainkban is évente közel egymillió ember haláláért felelősek ezek az egysejtűek és vektoraik, ezért a csípőszúnyogokat tartják a leghalálosabb állatnak a Földön. Magyarországon is a malária miatt kezdtek el komolyan csípőszúnyogokkal foglalkozni az 1930-as évektől kezdődően. Makara György, Mihályi Ferenc és Zoltai Nándor munkájának köszönhetően az 1960-as évek elejétől az országot maláriamentesnek mondhatjuk, azóta csupán külföldön fertőződött betegeket regisztráltak. Hazánkban az emberi malária megszűnésének alapvető oka az volt, hogy meggyógyították a maláriás betegeket, és az itt lévő maláriaszúnyogok nem fertőztek meg újra az egysejtűvel, így nem tudtak tovább fertőzni. Igaz, mindehhez az is hozzájárult, hogy jelentősen csökkentették a csípőszúnyogok egyedszámát folyószabályozásokkal, lecsapolásokkal és a DDT alkalmazásával. Továbbá az emberek életvitele is megváltozott, nem alszanak már a jóságokkal egy légtérben, és a szúnyogháló használata is elterjedt.

Ám amíg az emberre is veszélyes maláriefajokat sikerült kiszorítani hazánkban, addig a madarakat fertőző fajok még mindig jelen vannak. A madaraknál maláriát okozó Plasmodium-fajok kutatása jelentősen hozzájárult az emberi malária modellek kialakításában, kezdve azzal, hogy vadmadaraktól mutatták ki először a Plasmodium-ot, a malária által okozott kóros elváltozásokat is először madaraktól írták le. Sir Ronald Ross madarakon mutatta ki először, hogy csípőszúnyogok terjesztik ezeket az egysejtűeket, felfedezését 1902-ben Nobel-díjjal jutalmazták.

Nyugat-nílusi vírus

A nyugat-nílusi vírus (West Nile virus, WNV) a flavivírusok közé tartozó, világszerte előforduló kórokozó. Nevét onnan kapta, hogy először Uganda nyugat-nílusi tartományában izolálták egy 37 éves lázas nőből 1937 decemberében. Európában először Albániában mutatták ki egy hu-

mán páciensből 1958-ban, de azóta már számos alkalommal igazolták előfordulását a kontinensről. Napjainkra vált csak nyilvánvalóvá, hogy ez az egyik legjobban elterjedt flavivírus Afrikában, a Közel-Keleten, valamint Európában. Magyarországon 2003-ig nem diagnosztizáltak klinikai megbetegedéseket.

A nyugat-nílusi vírus 40–60 nm átmérőjű, RNS genommal rendelkező vírus. Genetikailag igen diverz, idáig kilenc genetikai vonalát (Lineage) írták le a világban. A humán megbetegedéseket eddig az 1-es és 2-es vonallal hozták összefüggésbe. Európából 2004-ig csak az 1-es és 3-as vonalat mutatták ki. A 2-es vonalat 2004-ben a kontinensen először Magyarországon izolálták.

A vírus gazdaspektruma széles, eddig több mint 150 madárfajból mutatták ki, de emlősöket is megbetegít, sőt kisebb esetszámban kételtűeknél és hullóknél is megfigyelték a fertőzésre való fogékonyságot. Járványtani szempontból a WNV gerinces fenntartó gazdái vadmadarak, vérükben hosszú ideig, akár 100 napig is magas koncentrációban (titerben) jelen lehet a vírus (viraemia). Emlősökben általában nem alakul ki olyan mértékű viraemia, ami elegendő volna a csípőszúnyog-vektorok fertőzéséhez. A költöző madaraknak nagy szerepük lehet a kórokozó terjesztésében, főleg azért, mert egyes madárfajok (például az énekesmadár-fajok) egyedeinél a magas vírustiterrel járó viraemia mellett nagyon alacsony a morbiditás és a mortalitás, így tünetmentesen szállíthatják a kontinensek között is a vírust.

A WNV fertőzés átvitele elsősorban csípőszúnyog-vektorok révén valósul meg, de kullancsban is kimutatták már a vírust. Ember esetében, bár ennek az esélye csekély, a vírus vértranszfúzió és szervtranszplantáció esetében is átadható. Vektorai elsősorban a csípőszúnyogok (Culicidae) családjába tartozó Culex nem fajtái, de egyes Ochlerotatus, Aedes, Anopheles, Coquilletidia, Aedemomyia, Mansonia, Mimomyia, Psorophora, Culiseta és Uranotaenia nemekbe tartozó fajok is közvetíthetik a fertőzést. Az Európában a leggyakoribb szúnyogfajnak tartott Culex pipiens elsősorban madarak véréből szívja, és az év folyamán majdnem folyamatosan jelen van (többgenerációs faj, mely tavasztól őszig aktív), így alakul ki egy

madár – szúnyog – madár ciklus, amiben a kórokozó fenn tud maradni.

A madarakban a fertőzésre való érzékenység fajtól függ: ragadozómadarak (baglyok, sólymok, sasok, héják és vércsék), valamint varjak és szajkók esetében a fertőzések nagyobb százalékában figyelhetők meg klinikai tünetek. Gyakran a fiatal madarak betegszenek meg, és a fertőzés hatására (meningo)encephalitis alakul ki, melynek következtében mozgáskoordinációs zavarok (ataxia), a nyak görcse (torticollis esetleg opisthotonus) és bénulás (paralysis) figyelhető meg. Hasonló jelentőségű a vírus okozta heveny szívizom-károsodás és gyulladás, amely nyomán heveny szívelégtelenség és elhullás következik be. A fent leírt tünetekkel járhat a fertőzés a házi lúdban is: a vírus első magyarországi kimutatása 2003-ban egy alföldi libatelepen kialakult, nagy gazdasági kárt eredményező járványkitörés járványügyi nyomozása során történt.

Az emlősök közül a lovak, valamint az ember alkalmi gazdaként szerepelnek a járványtanban. A lovak esetében a fertőzések 80-90%-a tünetmentesen zajlik. A klinikai tünetekben megnyilvánuló megbetegedések nagy részében általános lázas tünetek, izomgyengeség, levertség jelentkeznek, és az esetek kevesebb, mint 1%-ában alakul ki az agyvelő-károsodással járó „nyugat-nílusi neuroinvasív betegség” (West Nile Neuroinvasive Disease, WNND). A súlyos idegrendszeri tüneteket (végtaggyengeség, mozgáskoordinációs zavarok, görcsök, bénulások) mutató lovak 34-40%-a elhullik, és a gyógyultaknál mozgásszervi zavarok maradhatnak vissza. Ember esetében a fertőzések jelentős része, kb. 75%-a tünetmentes, és az esetek kevesebb, mint 20-25%-ában jelentkeznek lázas, általános tünetek (fejfájás, fáradékonyság, izomgyengeség, esetleg bőrkiütések). Az adatok alapján 4-5 ezer fertőzésre jut egy meningoencephalitis, azaz súlyos, akár bénulásig fokozódó, ritkán fatális kimenettel járó idegrendszeri tünetekben megnyilvánuló betegség. Ez utóbbi az idősebb (60 év feletti) korosztályra jellemző, ahol más betegségek (cukorbetegség, magas vérnyomás, az immunrendszer gyengébb működése) lehetővé teszik, hogy a vírus könnyebben bejusson az agyvelőbe, és ott károsodást okozzon.

A nyugat-nílusi láz az állatbetegségek bejelentésének rendjéről szóló 113/2008. (VIII. 30.) FVM rendelet alapján bejelentési kötelezettség alá tartozik. Az esetek nagy részében a betegség lovakban kerül diagnosztizálásra, esetleg állatkertekben tartott vagy mentett vadmadarak elhullásához kapcsolódik hivatalos laboratóriumi vizsgálat.

Az emberi megbetegedésekkel kapcsolatban hazánkban 2003-óta állnak rendelkezésre adatok, 2012-től pedig a nyugat-nílusi vírus fertőzéseket a bejelentendő megbetegedések közé sorolták. A humán esetek vizsgálata a fertőző betegségek jelentésének rendjéről megfogalmazott 1/2014. (I. 16.) EMMI rendelet alapján történik. Az esetek számát a Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyászati Központ hetente, valamint éves összefoglalásban is a nyilvánosan elérhető módon, a honlapján közli Az európai esetek (humán, ló, madár) száma az Európai Betegségmegelőzési és Járványügyi Központ (European Centre for Disease Prevention and Control [ECDC]) honlapján hetente frissített tájékoztatásokban, térképes megjelenítéssel hozzáférhető. A nyugat-nílusi láz elleni védekezés jórészt járványügyi szabályokkal (szúnyogirtás, a véradás korlátozására vonatkozó intézkedések), valamint egyéni módszerekkel (szúnyogcsípés megelőzése repellenszerek alkalmazásával, szúnyogháló használatával) történik. Védőoltás egyelőre csak lovak számára érhető el.

Usutu vírus

Az Usutu vírus (USUV) a nyugat-nílusi vírushoz hasonlóan a Flaviviridae családba tartozó, RNS genommal rendelkező arbovírus. Először 1959-ben, Dél-Afrikában izolálták a vírust a Culex neavei szúnyogfajból. A filogenetikai elemzések alapján az Usutu vírusnak jelenleg nyolc genetikai vonala ismert: három afrikai és öt közép-európai. Európai behurcolását Ausztriában igazolták 2001-ben, egy tömeges feketeterigő-elhullás kivizsgálásához kapcsolódóan. Magyarországon 2005-ben, szintén feketeterigőből (Turdus merula) mutatták ki először, ez az elhullott madár Budapest XI. kerületéből került elő.

Az USUV rendszertani és ökológiai szempontból is nagyon hasonlít a nyugat-nílusi láz vírusá-

ra. Vektorai elsősorban (a WNV-hez hasonlóan) a csípőszúnyogok, valószínűleg a Culex pipiens a leggyakoribb vektora. A vírust számos szúnyogfajból izolálták már, Culex, Aedes, Anopheles, Coquillettia és Mansonia genuszokba tartozó fajokból is.

A vírus elsődleges gazdái a madarak, a fertőzésre a feketerigók különösen érzékenyek. Európában eddig közel 30 madárfajból mutatták ki. Az USUV emlősökben és emberben is okozhat tüneteket, az elsősorban legyengült immunrendszerű betegekben kialakult humán fertőzésekről több európai országban 2018-ban Magyarországon is beszámoltak.

Dirofilária

Hazánkban a szúnyogok által terjesztett fonálférgék közül a Dirofilaria-fajok a legfontosabbak. Legismertebbek a Dirofilaria immitis, amely a kutyák szívférgességéért és a Dirofilaria repens, amely a bőrférgességéért felelős.

A szív- és bőrférgesség általánosan elterjedt a szubtrópusi országokban, viszont egyre gyakrab-

ban jelenik meg Európában is. Főként a kontinens déli részén gyakori, azonban egyre több jelentés érkezik az északibb országokból. Hazánkban a Dirofilaria repens okozta bőrférgesség évtizedek óta ismert. A Dirofilaria immitis okozta megbetegedés első megfigyelése az elmúlt évtizedben történt Magyarországon.

A fertőzés csípőszúnyog közvetítésével terjed, közel hetven csípőszúnyog faj potenciálisan képes terjeszteni. Hazánkban eddig a Culex pipiens, Aedes vexans és Anopheles maculipennis fajokból mutatták ki Dirofilaria-fajokat.

Újabb inváziós csípőszúnyog fajok és általuk terjesztett egzotikus kórokozók is minden bizonnyal meg fognak jelenni hazánkban. A vektorok folyamatos monitorozásával, valós időben kaphatunk képet az inváziós folyamatokról, és ez lehetőséget ad arra, hogy a gyakorlati szakemberek megtegyék a szükséges intézkedéseket.

Soltész Zoltán PhD

HUN-REN Ökológiai Kutatóközpont

A vadászok segítségét szeretnénk kérni egy újonnan induló kutatásunkhoz, mely a szívférgesség elterjedésének megértését tűzte ki célul. **A szívférgesség egy szúnyogok által terjesztett betegség, mely leginkább kutyákat érint, de embereket is fertőz.** Előfordulása növekedő tendenciát mutat kutyákban, azonban elterjedésének mintázatát kevésbé ismerjük vad ragadozóknál. Ezt a tudásbeli hiányosságot szeretnénk betölteni, amelyhez a vadászok rendkívüli segítséget tudnak nyújtani nekünk. A kórokozó monitorozásához kis mennyiségű vérmintákra van szükségünk ragadozó fajokból, melyhez eszközöket biztosítunk az érdeklődőknek. A mintagyűjtés rendkívül egyszerű és nem igényel jelentős idő vagy energia ráfordítást, viszont rendkívül értékes adatokhoz jutunk általuk. A minta gyűjtés 2024 év végéig tervezzük, így bármikor csatlakozhatnak az érdeklődők. **Ha szeretnének hozzájárulni a mintagyűjtéshez, kérjük vegyék fel a kapcsolatot dr. Szentiványi Tamarával (email: szentivanyi.tamara@ecolres.hu, tel: +36301462060),** az Ökológiai Kutatóközpont munkatársával, aki elpostázza az érdeklődőknek a mintagyűjtő csomagokat. Előre is köszönjük segítségüket, mely jelentősen hozzájárul a szívférgesség elterjedésének megértéséhez és jövőbeli védekezési stratégiák kidolgozásához.

Rácz Fodor Gábor (1958–2023)

Rácz Fodor Gábor tájegységi fővadász, okleveles biológus, a vadgazdálkodás számos területén maradandót alkotó, ismert és elismert szakember, a vadászkamara erdészeti és természetvédelmi szakbizottságának korábbi tagja 2023. október 8-án tragikus hirtelenséggel távozott az élők sorából. Emlékét kegyelettel megőrizzük, szerettei fájdalmában osztozunk.

Rácz Fodor Gábor 1958. november 9-én, Új-Delhiben született. Iskolai tanulmányait Angliában végezte, mivel szülei diplomaták voltak. Londonban érettségizett, majd 1978-ban az University College London biológus hallgatójaként kezdett tanulni. Okleveles biológus diplomáját már itthon, az ELTE Természettudományi Karán szerezte meg 1985-ben. Már fiatal korától kezdve érdekelte a vadgazdálkodás, valamint az erdei és mezőgazdasági ökoszisztéma kapcsolata.

A diploma megszerzése után a Budavideki Állami Erdő- és Vadgazdaság Telki Erdészeténél kezdett gyakornokként dolgozni, később itt lett vadászati előadó, majd vadászati műszaki vezető. 1992-től a Gödöllői Agrártudományi Egyetemen tanult, ahol 1994-ben okleveles vadgazdálkodási szakmérnök másoddiplomát szerzett. Eközben a Földművelésügyi Minisztérium Vadászati és Halászati Osztályán dolgozott ügyintézőként, később a vadászati osztály vezetőjévé nevezték ki. Közigazgatási alapvizsgával és szakvizsgával is rendelkezett.

Szakmai pályafutása során számos hazai és nemzetközi vadgazdálkodási és vadászati szervezetben végzett aktív munkát. 1992–2000 között a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium Vadgazdálkodási Szakbizottságának elnöke volt. 1994–1999 között a CIC Környezetvédelmi Bizottságának alelnöki tisztségét is betöltötte. 1994-től a Ramsari Egyezmény Magyar Nemzeti Bizottságának tagja. 1996–2006 között az OMVK fővárosi és Pest megyei területi szervezete vadászvizsga-bizottságában is tevékenykedett. 1998–2000 között a FACE Európai Vadászszö-

vetség kelet-európai referense. 1999–2000 között közel egy évig a Nemzetközi Vadászati és Vadvédelmi Tanács (CIC) vezérigazgatója volt, ezalatt a végrehajtó iroda Magyarországra költöztetését irányította. 2003–2010 között az Országos Vadgazdálkodási Tanács munkájában is részt vett. 2002-től az Igazságügyi Minisztérium Európai Közösségi Jogi Főosztálya európai közösségi joganyagainak fordítási szakértőjeként dolgozott. 2017-től az Agrárminisztérium Vadgazdálkodási Főosztályának tájegységi fővadásza lett az 512. számú Dunazugi vadgazdálkodási tájegységben.

Oktatói tevékenysége is jelentős. 2009-től a Szegei Tudományegyetem címzetes főiskolai docense. Emellett a gödöllői Szent István Egyetem Mezőgazdasági és Környezettudományi Karának tiszteletbeli tanácsadója volt, a Vadvilágmegőrzési Intézetben angol nyelven folyó Msc.-képzés keretében a nemzetközi vadgazdálkodási jog, vadgazdálkodás és vadászat tárgy, 2007-től pedig a vadászatszervezés és etika tárgy előadójaként is dolgozott.

Szakterületei a természeti erőforrások hasznosítása, a természetvédelem, erdőgazdálkodás és vadgazdálkodás összefüggései, a kapcsolódó nemzetközi egyezmények és az európai uniós szabályozás, valamint a vadászlőfegyverek és lőszernek nemzetközi szabálykönyve voltak.

Fentiek mellett rendkívül fontos hangsúlyozni, hogy a vadászati diplomácia egyik legjelentősebb hazai képviselője volt, angolnyelv-tudása közel anyanyelvi szintű. Ellátta a Vadgazdálkodási Főosztály képviseletét a különböző nemzetközi szakmai fórumokon, előadásokon, konzultációkon, valamint kiemelt kapcsolattartó volt hazánk és az európai vadgazdálkodás igazgatási szervei között.

Rácz Fodor Gábor publikációs tevékenysége is figyelemre méltó. Társszerzőként részt vett több vadgazdálkodási szakkönyv, tankönyv, könyvrészlet elkészítésében. Többek között közreműködött a Vadászirodalom képes története, A magyar vadászirodalom képeskönyve, Vadászat és horgászat az irodalomban és a képzőművészetben, a Vadászat-szervezés, vadászetika, A hazai vadgazdálkodás helyzete és kilátásai című kiadványok elkészítésében is. Ezekon kívül számos szakmai cikke jelent meg a Nimród Vadászújság és a Magyar Vadászlap hasábjain.

Gyakorlati, tudományos és diplomáciai munkája mellett az Agrársport Egyesület lövészcsapatának oszlopos tagja, kiemelkedő tehetségű sportlövő, csapatban és egyénileg is szép eredményeket tudhatott magáénak.

Tevékenységét számos hazai és nemzetközi társadalmi és szakmai kitüntetéssel ismerték el. A Vadász Könyvklub Egyesület tiszteletbeli tagjává választották, és a Bársony István-émlékérem kitüntetője is lett. A Vadászati Kulturális Egyesület a Hubertus-kereszt bronz fokozatában részesítette. 1992-ben FeHoVa-alapítói emlékérmét kapott. 2010-ben a Lengyel Vadászszövetség ezüst emlékéremmel tüntette ki. 2016-ban Romsilva ezüst emlékéremben részesült. Magyarországon 2018-ban kapta meg a Nemzeti Vadászrendet. 2022-ben a CIC 25 éves ezüst hűségemlékéremmel díjazta tevékenységét. Utoljára az idei esztendőben, a 2023. évi erdők világnapja alkalmából, Rácz Fodor Gábor részére Nadler Herbert-díjat adományoztak a természetvédelem, erdőgazdálkodás és vadgazdálkodás összefüggéseinek vizsgálata során végzett kiváló munkájáért, vadászatdiplomáciai tevékenységéért.

Rácz Fodor Gábor számára munkája egyben hivatása is volt, egész életében a vadgazdálkodás szakmai színvonalának javítása érdekében tevékenykedett. Legkedvesebb vadja a szalonka volt, ezen a téren is kiemelkedő ismeretekkel rendelkezett. Széles körű tapasztalata és tudása meghatározó volt a Vadgazdálkodási Főosztály hatékony működésében és elért eredményeiben. Azonban ami még fontosabb, személyében egy mindig udvarias és kedves, szorgalmas, humoros és a kollégáit segíteni igyekvő talpig úriembert tudhatunk munkatársunknak.

In memoriam BALÁZSOVITS LAJOS (1946–2023)

Balázsovits Lajos vadásztársunktól búcsúzunk. 1946. december 4-én született Nagykanizsán. Balázs Béla-díjas, Érdemes Művész, a Halhatatlanok Társaságának örökös tagja, Nagykanizsa díszpolgára, a Nemzet Művésze, kiváló, népszerű színművész, színházi rendező, színgazgató volt...

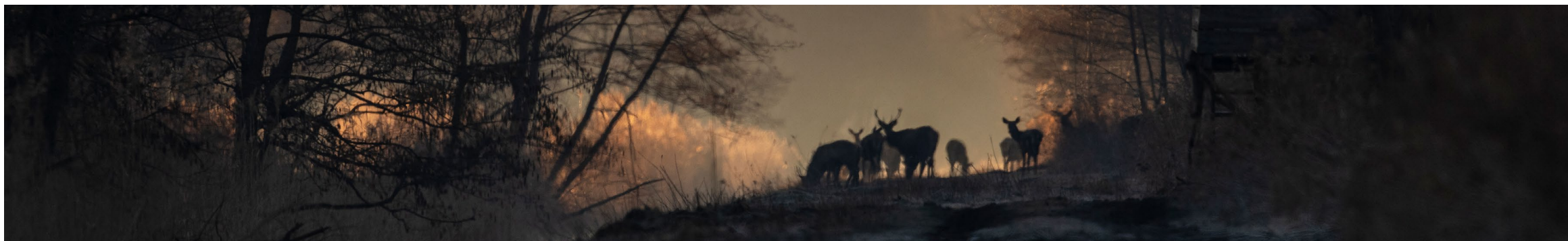
Színház- és filmművészeti tanulmányai alatt Makk Károly, Mészáros Márta, Sára Sándor filmjeiben szerepelt, majd Jancsó Miklós szinte valamennyi alkotásában főszereplőként nyújtott kiemelkedő alakítást. A Wikipédia nyolcvannal filmszerepét sorolja fel...

1992-től 2012-ig a Játékszín igazgatója volt.

Fiatalkorától a természet szerelmese, a vadászat élményeiben, az erdőjárásban, a természetben találta meg a pihenést. A mindig szerény, jó kedélyű színészt imádták vadásztársai. Több ciklusban tagja volt a vadászkamara hagyományokat ápoló és kulturális bizottságának.

Az utóbbi két évben betegsége miatt kevés időt szentelhetett a vadászatra, de gyakran elment a társaság kedvéért: míg ők vadászni mentek, sétálgatott a vadászház környékén, a vadászat befejeztével pedig örömmel hallgatta társai élményeit.

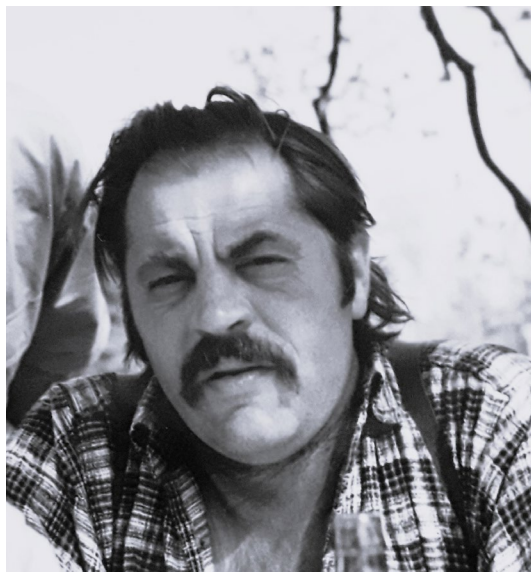
Nehéz szívvel búcsúzunk az örökké jó kedélyű, halk szavú barátától, vadásztárstól.

KUN MÁRK HIVATÁSOS VADÁSZ EMLÉKÉRE

„Nincs olyan, hogy jó búcsú. Csak búcsú van. Fájdalom és remény. Az elengedésnek nem az a lényege, hogy még utoljára átadjunk valamit, hanem az, hogy megőrizzünk valamit az eljövendő időkre.”

(Robert Lawson)

Kun Márk hivatásos vadászt, vadásztársunkat 2023. május 23-án kísérték utolsó útjára, amely út, pontosabban annak legnagyobb része, Márkó esetében a vadászathoz kapcsolódott, és sajnos immár nem folytatódik...

Ez az út a Kis-Sárréten, Biharugrán kezdődött, majd a Gödöllői-dombvidéken, a Valkói Erdészetnél dolgozott hosszú ideig. Márkó hivatásos vadász pályájának további állomásai: Ecséri Ikarus Vadásztársaság, Somlyó és Vidéke Vadásztársaság, Vértessomlyó, aztán Dabas, Szilvásdombi Vadásztársaság, majd Ócsa, Természetvédő Vadásztársaság.

Megadatott számára, hogy kis hazánk csodálatos vadászterületein szolgálhatta a természetet, gyakorolhatta hivatását, de sajnos hosszú nyugdíjas éveket már nem kapott a sorstól...

„A holtom után ne keressetek,
Leszek sehol – és mindenütt leszek.”

(Reményik Sándor)

Fotó: Fülöp Bálint

Főszerkesztő: Pető Zoltán • A szerkesztőség tagjai: Guzik Alfréd, dr. Lehotzky Pál, Nyese Cintia, Rácz Gábor • Irodalmi lektor: Geller Tibor • Címlap és hátsó borító fotó: Fülöp Bálint
Megjelent 13 000 példányban • Nyomás: Print Brokers Team Kft,
Szerkesztőség címe: 1051 Budapest, Nádor u. 34.
Tel: (06-1) 311-9608; e-mail: pest@omvk.hu

NIMRÓD

ÉRTÉK, HŰSÉG, SZENVEDÉLY
HÓNAPRÓL HÓNAPRA

JÓ VADÁSZATOT!

*Kellemes karácsonyi ünnepeket
és boldog új évet kívánunk!*